Quảng Ninh

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH QUẢNG NINH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN TỈNH QUẢNG NINH

Cuối tuần

Năm thứ 60
Số: 1134 (1182)
4
2/2024
(25, Tháng Chạp, Quý Mão)

Quà Tết từ nông sản

[Xem trang 2]

Hội chợ OCOP Quảng Ninh mỗi dịp tổ chức luôn thu hút hàng chục nghìn lượt người dân, du khách đến tham quan, mua sắm.

Xuân này về Yên Tử...

▶8

"Cha ông chúng ta đã sớm có cái nhìn hướng ra biển..."

▶5

Hấp dẫn các hoạt động vui chơi dịp Tết

▶6

PHÓNG SỰ - KÝ SỰ

Xuân sớm giữa trùng khơi

▶10

Góc nhìn

Đặc sản của Quảng Ninh có gì?

■ ĐẠI DƯƠNG

Tết Giáp Thìn 2024 đang đến gần. Nhà nhà, người người đang đi sắm Tết bởi việc mua sắm nhu yếu phẩm cho Tết là không thể thiếu trong mỗi gia đình. Những sản phẩm mang đặc trưng của Quảng Ninh có gì để sắm Tết?

Quảng Ninh là vùng công nghiệp mỏ, vùng đất hội tụ văn hoá có nhiều người dân ở các tỉnh, thành phố đến đây học tập, lao động, cư trú. Vào dịp Tết, nhiều người - ngay cả người định cư ở Quảng Ninh nhưng quê ở nơi khác cũng có nhu cầu về quê ăn Tết với người thân. Bất cứ ai, từ những công nhân mỏ, thợ xây, lao động tự do người dân tộc thiểu số quê xa ở Nghệ An, Thanh Hoá, Sơn La cho đến những công chức, viên chức, doanh nhân có quê gốc, cha mẹ ở các tỉnh đồng bằng Bắc Bộ lân cận khi về quê ăn Tết dù ít, dù nhiều đều sắm sửa phần quà Tết về tặng người thân, bạn bè hay để soạn lễ dâng cúng tổ tiên.

Một điều thuận lợi là không chỉ được biết đến với những di sản văn hoá vô giá, những danh lam thắng cảnh hàng kỳ quan thế giới, Quảng Ninh còn được biết đến là nơi có ẩm thực vô cùng phong phú, nhiều món ngon nổi tiếng, thích hợp để làm quà cho người thân, bạn bè. Đặc biệt, nhiều món đã được xây dựng thương hiệu sản phẩm OCOP hạng sao, đăng ký sở hữu trí tuệ. Có thể kể đến như Chả mực Hạ Long. Sau khi xôi chả mực được giới thiệu như món quà sáng độc đáo của Hạ Long, món ăn hạng sao này đã được người Hà Nội mua nhiều, phát triển thành các đại lý cung cấp cho thủ đô. Chả mực Hạ Long rất dễ mua, hầu như khu chợ nào cũng bán, nhưng ngon và tập trung nhất là tại chợ Hạ Long 1 và Hạ Long 2. Ngày nay còn có thêm các cơ sở sản xuất chả mực Vân Đồn, chất lượng cũng không kém. Chả mực rất tiện lợi để mua làm quà, chinh phục cả những thực khách khó tính nhất.

Cùng với chả mực, sá sùng Vân Đồn, mực khô Hạ Long, Vân Đồn, Cô Tô, Móng Cái cũng là một đặc sản của Quảng Ninh, nhất là sá sùng và mực khô là một món đồ rất dễ mua, dễ mang. Tuỳ theo kích thước mà giá thành cao - thấp còn chất khá tương đương nhau. Người có kinh nghiệm thường chọn mực khô ngon bằng quan sát lựa những con mực khô có màu hồng, mình dày, còn nguyên thân, đầu và râu mực vẫn dính liền với nhau. Chạm vào sẽ có cảm giác khô chứ không bị dính tay. Mực khô có thể mua ở nhiều nơi nhưng phổ biến hơn cả là các chợ trung tâm ở Hạ Long, Vân Đồn, Cô Tô. Món đặc sản này không chỉ được người Việt trong nước mua mà còn là món quà theo các Việt kiều đến nhiều nơi trên thế giới.

Nếu là người yêu thích các món ăn tươi sống thì có thể mua hải sản về làm quà. Tuy sẽ hơi khó khăn trong việc vận chuyển vì phải đựng trong thùng xốp kín và ướp lạnh cẩn thận. Nhưng nếu đã quyết tâm mang loại đặc sản này về làm quà thì chẳng có lý do gì để từ chối cả. Một số loại hải sản du khách hoặc người dân có thể mua làm quà Tết đó là: Bề bề, mực, ghẹ, hàu, tu hài, ruốc, cá biển... Những thức này có thể mua ở nhiều chợ trên địa bàn Hạ Long, Cẩm Phả, Quảng Yên, Vân Đồn, Móng Cái, Cô Tô... So với mực khô và chả mực, đồ hải sản tươi đòi hỏi việc vận chuyển "lỉnh kỉnh" hơn nhưng bù lại người được nhận sẽ được thưởng thức thực phẩm tươi, giống như đang ăn ở Hạ Long.

Những năm gần đây, nhờ sự phát triển của công nghệ và nhu cầu của thị trường, nhiều doanh nghiệp, cơ sở sản xuất ở Quảng Ninh đã sản xuất những sản phẩm ruốc khô, rất thuận lợi để vận chuyển, mua làm quà và nhất là có thể ăn với nhiều thực phẩm khác như ruốc tôm, ruốc bề bề, ruốc hàu... là những sản vật từ biển của Quảng Ninh.

Ngoài hải sản, Quảng Ninh còn nhiều món quà Tết khác người xa quê, du khách có thể lựa chọn như khau nhục, bánh gật gù, gà Tiên Yên, miến dong Bình Liêu, nước mắm Vân Đồn, ổi Hoành Bồ... Mỗi thứ mỗi vẻ và đó là những tinh uý ẩm thực của Quảng Ninh, mang hồn cốt văn hoá của vùng đất, con người Quảng Ninh■

Quà Tết từ nông sản

■ NGUYỄN DUNG

Tết Nguyên đán là thời điểm nhu cầu mua sắm hàng hóa của người dân tăng cao, nhất là các sản phẩm, mặt hàng nông sản, thực phẩm... Đặc biệt, những năm gần đây, xu hướng mua các sản phẩm từ nông sản, đặc sản, sản phẩm OCOP địa phương được nhiều người lựa chọn mỗi dịp Tết đến, xuân về. Qua đó, góp phần quan trọng thúc đẩy phát triển ngành nông nghiệp theo hướng bền vững và giới thiệu, quảng bá các sản phẩm OCOP Quảng Ninh đến với đông đảo người tiêu dùng ở trong và ngoài tỉnh.

NHỮNG MÓN QUÀ MANG HƯƠNG VỊ QUÊ NHÀ

Chuẩn bị cho Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024, các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất, kinh doanh sản phẩm OCOP trên địa bàn tỉnh Quảng Ninh đã sẵn sàng nguồn cung, đảm bảo chất lượng và giá cả hàng hóa. Theo đó, nhiều doanh nghiệp, cơ sở kinh doanh đã tập trung đầu tư thiết kế bao bì, cải tiến mẫu mã, thiết kế các combo quà Tết với nhiều ưu đãi để đưa ra thị trường, tạo sức cạnh tranh mới đối với giỏ quà Tết của các nhãn hàng truyền thống.

Nhắc đến mâm cơm ngày Tết của người dân Việt Nam, bát canh miến nấu nước luộc gà dường như là món ăn không thể thiếu. Đặc biệt, từ nhiều năm nay miến dong Bình Liêu đã trở thành lựa chọn hàng đầu của rất nhiều gia đình ở Quảng Ninh bởi miến dong Bình Liêu nổi tiếng có chất sợi dai nhưng vẫn rất mềm, khi nấu lại không bị nát, được làm hoàn toàn từ nguồn nguyên liệu dong do bà con trong huyện trồng.

Đó cũng chính là lý do từ những ngày cuối năm 2023, công nhân của các công ty, hợp tác xã, cơ sở sản xuất miến dong trên địa bàn huyện Bình Liêu lúc nào cũng hối hả các công đoạn cắt miến, xếp cân, đóng gói, vận chuyển hàng hóa. Anh Trần Văn Hoàng, chủ Hợp tác xã Nông lâm nghiệp và dịch vụ Húc Động, cho biết: Dịp Tết năm nay, sản phẩm miến của chúng tôi tiếp tục được tiêu thụ mạnh tại các công ty ngành Than, siêu thị, bếp ăn tập thể, nhà hàng và một số tỉnh thành, khu vực miền Bắc. Nhu cầu mua miến làm quà Tết tăng cao, ước tính trong 3 tháng cuối năm 2023 đến nay, hợp tác xã đã tiêu thụ trên 30 tấn miến khô ra thị trường trong và ngoài tỉnh.

Tương tự, cơ sở chả mực Bà Nụ (Vân Đồn), thương hiệu chả mực nổi tiếng của Quảng Ninh cũng tất bật với các công đoạn sản xuất chả mực đảm bảo tươi mới, thơm ngon khi đến tay khách hàng. Ông Nguyễn Đình Tuấn, chủ cơ sở, cho biết: Nhắc đến Quảng Ninh là nhắc đến món chả mực nổi tiếng, do đó, dịp Tết không chỉ các gia đình mua về sử dụng mà lượng khách đặt hàng làm quà biếu tăng mạnh. Ngoài cửa hàng tại Vân Đồn và Hạ Long, trong năm vừa qua, chúng tôi đã mở thêm các cửa hàng, văn phòng tại Hà Nội, TP Hồ Chí Minh để cung cấp, giới thiệu rộng rãi hơn đặc sản, sản phẩm OCOP của Quảng Ninh.

Giống như mọi năm, Hội chợ OCOP Quảng Ninh - Xuân 2024 diễn ra từ ngày 1-6/2/2024 tại Cung Quy hoạch, Hội chợ và Triển lãm tỉnh đã thu hút rất đông nhân dân, du khách đến mua sắm. Với 200 gian hàng gồm 100 gian hàng giới thiệu sản phẩm đặc trưng, sản phẩm OCOP của 13 huyện, thị xã, thành phố của Quảng Ninh; 80 gian hàng trưng bày, giới thiệu sản phẩm OCOP, nông sản tiêu biểu của các tỉnh, thành phố, tổ chức kinh tế trong nước; 20 gian hàng kinh doanh hàng hoá, dịch vụ phục vụ Tết Nguyên đán, các sản phẩm OCOP của Quảng Ninh nói riêng và các vùng miền trong nước nói chung đến tay người tiêu dùng đều nhận được sự yêu thích.

Các xưởng làm miến trên địa bàn xã Húc Động (Bình Liêu) chuẩn bị nhiều nguồn hàng để phục vụ nhu cầu mua sắm Tết của người dân.

KHÔNG NGỪNG KHẲNG ĐỊNH THƯƠNG HIỆU

Những sản vật, đặc sản khắp mọi miền của Quảng Ninh trước kia xuất phát là những món ăn ẩm thực truyền thống, được sản xuất thủ công nay đã được sản xuất với quy mô lớn, hiện đại, đảm bảo về chất lượng, vệ sinh an toàn thực phẩm, có bao bì, nhãn mác, mang lại giá trị kinh tế cao, khẳng định được uy tín, thương hiệu trên thị trường và hơn thế nữa đang trở thành những "sứ giả" du lịch của Quảng Ninh.

Tính đến nay, toàn tỉnh đã phát triển được 560 sản phẩm tham gia chương trình OCOP, với 334 sản phẩm OCOP đạt chuẩn từ 3-5 sao. Hiện nay, trên địa bàn tỉnh có 133 chợ, 26 siêu thị, 7 trung tâm thương mại, 333 cửa hàng tiện lợi, 25 trung tâm, điểm bán hàng và giới thiệu sản phẩm OCOP, 24.000 cửa hàng/hộ kinh doanh bán lẻ thực phẩm. Để đảm bảo về chất lượng và nguồn hàng, các doanh nghiệp OCOP đã chủ động nguyên liệu, tập trung nhân lực sản xuất các sản phẩm OCOP, các siêu thị, cửa hàng đã sẵn sàng nguồn cung ứng và dự trữ hàng hóa đa dạng, phong phú, bảo đảm chất lượng, nguồn gốc xuất xứ, được niêm yết giá rõ ràng để đáp ứng được sức mua của người dân dịp Tết.

Công tác xúc tiến thương mại cho các sản phẩm OCOP thế mạnh của tỉnh tiếp tục được đẩy mạnh. Nhờ đó, các sản phẩm của tỉnh đã có sức tiêu thụ nhiều hơn và được người tiêu dùng ngày càng đánh giá cao về chất lượng, phù hợp với thị hiếu tiêu dùng. Có thể kể đến như: Trà hoa vàng (Ba Chẽ, Hải Hà); mực khô, mực một nắng (Cô Tô); miến dong (Bình Liêu); gạo nếp cái hoa vàng (Đông Triều); nước mắm Cái Rồng (Vân Đồn)... Hiện 334 sản phẩm OCOP từ 3-5 sao của tỉnh đều đã được đưa lên các sàn thương mại điện tử. Trong đó, sàn thương mại điện tử Voso là 160/334 sản phẩm đạt 47,9%; sàn thương mại điện tử Postmart 108/334 sản phẩm đạt 32,3%... Riêng sàn thương mại điện tử OCOP Quảng Ninh đang quảng bá, giới thiệu 560/560 sản phẩm tham gia chương trình OCOP. Số lượng khách truy cập đến nay đạt gần 193.000 lượt.

Cùng với đó, các Hội chợ OCOP Quảng Ninh được tổ chức các dịp lễ, Tết trong năm là hoạt động xúc tiến thương mại thường niên thuộc Đề án chương trình "Mỗi xã, phường một sản phẩm" tỉnh Quảng Ninh. Từ đây, nhằm cung cấp nguồn hàng hoá phong phú, có chất lượng tốt phục vụ người dân, du khách các dịp lễ, Tết. Đồng thời, tạo điều kiện cho các doanh nghiệp, hợp tác xã, cơ sở sản xuất sản phẩm OCOP trong tỉnh tìm kiếm thông tin thị trường, kết nối tiêu thụ sản phẩm.

Để tiếp tục phát triển đưa sản phẩm OCOP Quảng Ninh vươn tầm mạnh mẽ, tỉnh sẽ tiếp tục thực hiện cơ cấu lại ngành nông nghiệp, phát triển kinh tế nông thôn; phát triển sản phẩm OCOP theo quy hoạch vùng sản xuất tập trung gắn giữa sản xuất, chế biến, tiêu thụ theo chuỗi giá trị. Đồng thời, củng cố và phát triển sản phẩm OCOP theo hướng đáp ứng về số lượng, gia tăng về giá trị, đảm bảo tiêu chuẩn cao của Việt Nam và từng bước chuẩn hóa theo tiêu chuẩn quốc tế, phục vụ xuất khẩu. Cùng với đó, tập trung phát triển sản phẩm chủ lực, sản phẩm OCOP theo chiều sâu; xây dựng thương hiệu và nâng cao giá trị gia tăng và khả năng cạnh tranh; xây dựng, nhân rộng và liên kết các mô hình sản xuất nông, lâm, kết hợp gắn với phát triển đa dạng các sản phẩm du lịch sinh thái, du lịch cộng đồng theo hướng bền vững■

Ý kiến người trong cuộc

■ DUY KHOA

■ ÔNG NGÔ TẤT THẮNG, PHÓ GIÁM ĐỐC SỞ NÔNG NGHIỆP VÀ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN:

"Các sản phẩm OCOP Quảng Ninh ngày càng được đầu tư"

Trong tháng 1 vừa qua, đoàn công tác liên ngành của tỉnh đã thành lập 3 đoàn kiểm tra vệ sinh an toàn thực phẩm tại 13 địa phương trên địa bàn tỉnh, tập trung kiểm tra với các sản phẩm sử dụng nhiều trong dịp Tết. Về cơ bản, các cơ sở sản xuất, kinh doanh thực phẩm nói chung, các sản phẩm OCOP nói riêng đều có sự tiến bộ rõ rệt, nghiêm túc trong quy trình sản xuất, chế biến. Đây là tín hiệu đáng mừng để các sản phẩm OCOP Quảng Ninh tiếp tục khẳng định uy tín thương hiệu trên thị trường. Cùng với đó, chuẩn bị cho dịp Tết, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn cũng đã chủ động thông tin, định hướng đến các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất, kinh doanh các sản phẩm thực phẩm, OCOP về tình hình thị trường, sức mua, địa bàn tiêu thụ để các đơn vị có sự chuẩn bị nguồn hàng phù hợp đảm bảo cung ứng cho dịp mua sắm cao điểm nhất năm.

Thời gian tới, chúng tôi sẽ phối hợp với các ngành tiếp tục định hướng, hỗ trợ các doanh nhiệp, đơn vị sản xuất hàng OCOP đẩy mạnh tiêu thụ sản phẩm qua các kênh bán hàng online, đồng thời định hướng các đơn vị tập trung sản xuất mặt hàng gắn với khai thác hiệu quả các yếu tố văn hóa bản địa nhằm tạo dấu ấn riêng của sản phẩm OCOP Quảng Ninh, gắn phát triển sản phẩm OCOP với phát triển du lịch.

■ ÔNG NỊNH VĂN TRẮNG, GIÁM ĐỐC CÔNG TY CP KINH DOANH LÂM SẢN ĐẠP THANH (BA CHẼ):

"Đẩy mạnh tiêu thụ sản phẩm dịp Tết trên các sàn thương mại điện tử"

Sản phẩm trà hoa vàng của Công ty CP Lâm sản Đạp Thanh đến nay đã có thương hiệu và chỗ đứng nhất định trên thị trường được người tiêu dùng trong và ngoài tỉnh chọn mua làm quà tặng hoặc quà biếu không chỉ vì chất lượng mà còn bởi hình thức đẹp của sản phẩm nhờ áp dụng công nghệ sấy trà hiện đại.

Để đáp ứng nhu cầu tiêu dùng dịp Tết, song song với việc sản xuất, chuẩn bị lượng hàng hóa lớn với gần 50 tạ hoa khô, chúng tôi cũng rất chú trọng đổi mới mẫu mã, bao bì sản phẩm. Đồng thời, mở rộng kênh phân phối, tăng thêm các đầu mối tiêu thụ tại Hà Nội và Hạ Long, đẩy mạnh tiêu thụ trên các kênh bán trực tuyến như facebook, shopee, tiến tới livestream bán hàng trên tiktok shop. Năm nay, chúng tôi cũng tham gia Hội chợ OCOP Quảng Ninh - xuân 2024 của tỉnh để đẩy mạnh quảng bá, xúc tiến tiêu thụ sản phẩm trà hoa vàng - nông sản nổi bật của Ba Chẽ và Quảng Ninh đến với nhân dân, du khách.

■ BÀ CAO HỒNG VÂN, CHỦ TỊCH CÔNG TY TNHH MTV NEWSTAR (TP HẠ LONG):

"Nhiều chương trình ưu đãi hấp dẫn phục vụ khách hàng mua sắm"

Nước mắm sá sùng Vân Đồn VanBest hơn 10 năm qua đã trở thành sản phẩm OCOP uy tín, quen thuộc với nhiều khách hàng ở trong và ngoài tỉnh. Để phục vụ cho thị trường Tết, chúng tôi đã chủ động chuẩn bị nguyên liệu, sơ chế các khâu từ sớm để đảm bảo đưa được nguồn hàng ra thị trường đúng thời điểm.

Năm nay, sản phẩm được chuẩn hóa hơn về mẫu mã, bao bì, đảm bảo ổn định về giá cả các sản phẩm. Đặc biệt, chúng tôi mang đến nhiều chương trình khuyến mại, sản phẩm hấp dẫn rất thích hợp để làm quà biếu cho gia đình, bạn bè, người thân vào dịp Tết thông qua đóng gói thành giỏ quà tặng, các combo ưu đãi như: Sản phẩm combo hộp quà "Ngự biển", "Sum họp", "Hải thiên đường"... Hiện các sản phẩm của đơn vị được phân phối tới các cửa hàng, đại lý, trên các sàn thương mại điện tử để phục vụ nhu cầu của người dân.

■ BÀ NGUYỄN THỊ CÁN, PHƯỜNG BÃI CHÁY, TP HẠ LONG:

"Bạn bè của tôi đều rất yêu thích những món quà Tết là nông sản Quảng Ninh"

Năm nào tôi cũng tìm mua những món quà Tết là đặc sản, sản phẩm OCOP của Quảng Ninh để gửi biếu, tặng cho họ hàng, bạn bè khắp nơi và được mọi người rất yêu thích. Thay vì tặng bánh kẹo, đồ nhập ngoại, nhiều năm nay tôi đã chọn mua nông sản sạch, tốt cho sức khỏe, rất phù hợp phục vụ nhu cầu ăn uống ngày Tết từ các đơn vị, hợp tác xã, doanh nghiệp sản xuất các sản phẩm OCOP uy tín trên địa bàn tỉnh.

Nhất là đến với Hội chợ OCOP xuân hàng năm, các nông sản Quảng Ninh được bày bán vô cùng phong phú, đa dạng, chất lượng từ quà biếu sang trọng như trà hoa vàng Ba Chẽ, Hải Hà các loại hải sản mực khô, mực tươi, chả mực của Vân Đồn, Cô Tô; đến các thực phẩm thường dùng trong bữa cơm ngày Tết như khau nhục, gà Tiên Yên, miến dong Bình Liêu, giò chả Móng Cái, rau sạch Đông Triều... Những món quà nông sản vừa thể hiện tình cảm gần gũi, chân thành dành tặng người thân, bạn bè, vừa góp phần ủng hộ bà con nông dân và quảng bá cho nông sản Quảng Ninh.

Gạo nương từ bản người Dao

■ HÀ PHONG

Nếu như trước đây, Tết đến là thời điểm người người nhà nhà mong mỏi được "ăn no, mặc ấm" thì ngày nay, đời sống tăng cao, việc "ăn" không chỉ dừng lại ở sự "no", mà còn phải ăn sao cho ngon, cho sạch, an toàn. Gạo tẻ nương của người Dao ở xã Đồng Sơn (TP Hạ Long) đang được đăng ký và xây dựng thành sản phẩm OCOP là sản phẩm như vậy cho dịp Tết Nguyên đán này.

Bà Nguyễn Thúy Hà, Giám đốc HTX Nông, lâm và ngư nghiệp Việt Hưng (TP Hạ Long), đơn vị phát triển thương hiệu sản phẩm này, kể lại: Tháng 10/2022, chúng tôi có dịp làm việc và khảo sát thực tế tại xã Đồng Sơn. Điều thu hút chúng tôi là trên các đỉnh đồi, sườn núi là những vạt lúa chín vàng, đẹp mắt, tò mò chúng tôi trèo lên thăm, chụp ảnh. Sau chuyến thăm, chúng tôi còn được bà con Dao mời ở lại chơi, thưởng thức bữa cơm từ gạo nương đầu mùa thơm, bùi, dẻo vừa thu hoạch.

Theo tìm hiểu từ các cụ cao niên ở Đồng Sơn thì đây là giống lúa cổ truyền được người Dao chọn và tuyển lựa đời này qua đời khác. Giống lúa này cho hạt mẩy, dài và khá dẻo, có khả năng chịu hạn cao, cho sản lượng tốt, phù hợp với thổ nhưỡng và điều kiện khắc nghiệt ở các vùng đồi, rừng của Đồng Sơn. Đây cũng là sản vật để đồng bào nấu cơm dâng cúng thần linh, tổ tiên cũng như đãi khách quý.

Lúa nương được trồng trên các sườn đồi xen lẫn những vạt rừng vào vụ thu hoạch rộ tháng 10 hàng năm ở Đồng Sơn.

Sản phẩm được đóng gói mỗi túi 2kg và bán với giá 45.000 đồng/kg tại Cửa hàng OCOP chợ Hạ Long 1 (TP Hạ Long).

Từ ý tưởng đưa đặc sản này thành sản phẩm OCOP phục vụ dịp Tết, tháng 10/2022, đại diện HTX đã làm việc với xã Đồng Sơn thống kê, xác định diện tích canh tác lúa nương khoảng 60ha, sản lượng khá ổn định, với khoảng 100-200 hộ trồng rải rác ở các vùng đồi, sườn núi.

Để hình thành chuỗi sản xuất nông sản, đơn vị mời người dân tham gia HTX liên kết, tiến hành thu mua và bao tiêu sản phẩm của các hộ. Nhờ đó, nhiều hộ yên tâm, đồng thuận bán sản phẩm cho HTX.

"Đây là giống lúa trồng vào tháng 3, thu hoạch vào tháng 10, 11 hàng năm, trồng ở các sườn đồi, núi và các địa hình khó khăn, điều kiện khắc nghiệt. Từ khi chọc lỗ tra hạt tới khi thu hoạch hoàn toàn nhờ mưa nắng tự nhiên, hoàn toàn không có hóa chất, phân đạm. Nguồn phân bón, dinh dưỡng duy nhất cho cây lúa chính là tro, than được đồng bào đốt ruộng, nương sau khi kết thúc mùa vụ cũ, chuẩn bị cho vụ mới. Tuy sản lượng không cao như thóc lúa dưới xuôi nhưng là thực phẩm sạch, có giá trị cao về dinh dưỡng, phẩm chất hạt gạo" - chị Nguyễn Thị Luyện, xã viên HTX ở thôn Tân Ốc 2, xã Đồng Sơn chia sẻ.

Nhờ đó, ở mùa đầu tiên này, HTX cũng mở 2 điểm thu mua lúa nương ở thôn Tân Ốc 1 và Tân Ốc 2. Kết quả, vụ đầu, HTX thu mua được hàng chục tấn lúa nương của các xã viên và người dân bán.

Lúa nương sau khi được thu mua, được các xã viên giã thủ công bằng chày cối hoặc xay xát bằng các máy xay cỡ nhỏ tại chỗ. Gạo sau đó được loại bỏ những hạt xấu rồi đóng gói, hút chân không bảo quản. HTX đã cung cấp ra thị trường được hơn 5 tấn gạo nương chất lượng cao. Gạo nương có dáng thon dài, tròn đầu, có màu trắng trong, thơm, khá dẻo cơm. Hiện sản phẩm được bán ở điểm bán sản phẩm OCOP chợ Hạ Long 1 (TP Hạ Long) phục vụ Tết Nguyên đán.

"Thời gian tới, chúng tôi phối hợp với địa phương quản lý đảm bảo và quy hoạch, thiết lập mã số vùng trồng, đồng thời đảm bảo sản lượng mà không gây ảnh hưởng tới môi trường. HTX định hướng nâng cao chất lượng sản phẩm theo hướng đặc sản; tăng cường liên kết, bao tiêu, đầu tư xưởng xay xát ở Sơn Dương để chế biến sâu" - bà Nguyễn Thúy Hà, Giám đốc HTX chia sẻ dự định■

Trứng gà Tân An - Khẳng định thương hiệu sản phẩm OCOP

■ PHẠM HỌC

Những ngày này, Trang trại trứng gà Tân An (ở khu Đồng Mát, phường Tân An, TX Quảng Yên), đang tập trung thu hoạch, đóng gói và sẵn sàng cung ứng ra thị trường phục vụ nhu cầu người tiêu dùng trong dịp Tết Nguyên đán. Trứng Tân An ra thị trường nhiều hơn sẽ góp phần lan tỏa giá trị nông sản Quảng Ninh, nâng tầm các sản phẩm OCOP của tỉnh.

Ngay từ năm 2012, UBND TX Quảng Yên đã phối hợp với Công ty Tư vấn và Đầu tư phát triển rau, hoa quả thực hiện dự án "Tạo lập, quản lý và phát triển nhãn hiệu chứng nhận "Trứng gà Tân An" cho sản phẩm trứng gà của phường Tân An, TX Quảng Yên. Trong quá trình triển khai dự án có 15 hộ tham gia chăn nuôi, sản xuất trứng gà, trong đó có một trang trại lớn xây dựng quy mô đạt tiêu chuẩn. Bà Phạm Thị Nguyệt Dung cùng chồng là ông Nguyễn Duy Diễn từ Hà Nội về Tân An xây dựng trang trại với diện tích gần 5ha với quy mô nuôi 6 vạn con. Đây là giống gà chuyên trứng ISA Brown nên có hình dáng đặc trưng của trứng gà vỏ màu nâu nhạt, khối lượng trứng lớn, lòng đỏ nhiều.

Không giống với những trang trại chăn nuôi gà nhỏ lẻ, quy trình nuôi gà đẻ ở Tân An được thực hiện theo vòng tròn khép kín. Để đảm bảo chất lượng gà đẻ, chất lượng trứng và phòng chống dịch bệnh, bà Dung nhập giống gà từ Công ty Cổ phần Japfa Comfeed Việt Nam (tỉnh Vĩnh Phúc) từ khi gà mới được 1 ngày tuổi. Sau đó, số gà con này được nuôi úm ở một khu chuồng riêng biệt cho đến khi được 17 tuần tuổi thì chuyển đến khu chuồng nuôi gà đẻ. Trong thời gian nuôi úm, số gà hậu bị này đều được tiêm vắc-xin. Ngoài ra, bà Dung cũng rất cẩn trọng trong xử lý môi trường chăn nuôi. Tại các khu chuồng nuôi đều được phun khử trùng, rắc vôi bột đều đặn, bổ sung vi sinh vật trong chất độn chuồng... Trang trại tự sản xuất thức ăn cho gà bằng

Công nhân của Trang trại trứng gà Tân An kiểm tra trứng gà trước khi nhập kho.

các nguồn nguyên liệu nhập từ các cơ sở sản xuất có nguồn gốc rõ ràng, không sử dụng chất phụ gia, nhất là không trộn lẫn kháng sinh trong quá trình sản xuất thức ăn cho gà.

Do đó, sản phẩm trứng gà Tân An của trang trại có màu vàng nâu nhạt đặc trưng, quả to, đều, nhiều lòng đỏ, không có mùi tanh như một số loại trứng gà khác. Khối lượng đóng gói bao bì cho loại sản phẩm 10 quả/hộp thường từ 60-65 gam một quả, đóng trong vỉ nhựa, thời hạn sử dụng 30 ngày kể từ ngày đóng gói. Tỷ lệ lòng trắng thấp, lòng đỏ cao nên khi sử dụng rất có lợi trong việc điều trị một số bệnh về đường tiêu hóa, bổ sung nhiều Vitamin A cho cơ thể con người.

Năm 2013, Cục Sở hữu trí tuệ đã cấp chứng nhận "Trứng gà Tân An" cho sản phẩm của trang trại. Sản phẩm trứng gà Tân An được UBND tỉnh cấp chứng nhận OCOP 4 sao, được Hội Nông dân tỉnh Quảng Ninh tôn vinh là sản phẩm nông nghiệp tiêu biểu năm 2023. Trứng gà Tân An đã được cấp mã số, mã vạch, thiết kế bao bì, nhãn mác, xác lập quyền đăng ký nhãn hiệu hàng hóa. Bà Phạm Thị Nguyệt Dung cho biết, với quy trình sản xuất an toàn và phòng dịch hiệu quả, các trang trại trứng gà Tân An đang cung cấp ra thị trường trong và ngoài tỉnh gần 1 triệu quả trứng mỗi tháng.

Hiện nay, trang trại đang có hướng đi mới trong việc tạo ra sản phẩm gà ủ hoa tiêu đóng trong túi PE được hút chân không. Sản phẩm có màu vàng ngoài da, thịt màu hồng đặc trưng, thơm ngon. Sản phẩm gà ủ hoa tiêu đã được Trung tâm Kiểm soát bệnh tật Quảng Ninh, Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn và Phòng Kinh tế TX Quảng Yên kiểm định chứng nhận đảm bảo an toàn. Bà Phạm Thị Nguyệt Dung, cho biết, trang trại đang nghiên cứu chuyển giao quy trình nuôi gà bằng thức ăn chế biến từ đông trùng hạ thảo. Nếu áp dụng chuyển giao chắc chắn sẽ làm chi phí đầu vào tăng, giá thành tăng nhưng cũng nâng cao chất lượng gà thương phẩm, tạo ra những sản phẩm mới góp phần lan tỏa thương hiệu nông sản Quảng Ninh■

Cô Tô, một vùng đảo xanh

■ NGỌC MAI

Về mặt tự nhiên, vùng biển Cô Tô là khu vực có mức độ đa dạng sinh học cao, nguồn lợi phong phú. Khu bảo tồn biển Cô Tô - Đảo Trần nằm trong danh mục 16 Khu bảo tồn biển của cả nước đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quy hoạch tổng thể bảo tồn đa dạng sinh học của cả nước đến năm 2020, định hướng đến năm 2030. Về tiềm năng cho phát triển du lịch, Cô Tô được quy hoạch trở thành khu du lịch sinh thái biển cao cấp của quốc gia...

Qua nghiên cứu, đánh giá của các nhà khoa học, vùng biển Cô Tô sở hữu những hệ sinh thái biển điển hình như rạn san hô, rừng ngập mặn và hệ sinh thái vùng triều rạn đá, gò đồi ngầm và bãi giống, bãi đẻ của nhiều loài thủy sản có giá trị.

Theo đó, nơi đây từng có những rạn san hô tại bãi Hồng Vàn, Bắc Vàn với diện tích lớn nhất vùng biển Đông Bắc Việt Nam, được đánh giá là đẹp nhất, vô cùng phong phú với những loài quý hiếm, nằm trong Sách Đỏ Việt Nam. Các rạn san hô nơi đây hiện giờ đã bị suy giảm nhiều nhưng theo khảo sát của các chuyên gia thời gian gần đây cho thấy sự phục hồi nhất định, có những tập đoàn san hô nhỏ phát triển tốt. Những dự án trồng phục hồi san hô cũng cho thấy kết quả tương đối khả quan. Trên rạn san hô, các nhà khoa học quan sát và quay lại được những đàn cá bơi lội trên rạn san hô với các nhóm cá thia, cá bàng chài, cá bướm... là các loài cá chỉ thị cho sức khoẻ của rạn san hô.

Theo khảo sát, quần đảo Cô Tô hiện nay có hơn 3.000ha rừng, trong đó chiếm hơn 70% là rừng tự nhiên. Đặc biệt, tại khu vực dưới đập Đồng Tiến (đảo Cô Tô lớn) phân bố đa dạng các loài cây ngập mặn với diện tích lên tới khoảng 80ha,

Khu nghỉ dưỡng Co To Village tại xã Đồng Tiến, huyện Cô Tô.

Vùng biển Cô Tô phong phú về nguồn lợi thuỷ sản, là một trong 8 ngư trường lớn của vịnh Bắc Bộ.

được đánh giá là diện tích cây ngập mặn lớn bậc nhất trong cả nước còn giữ được cho đến nay.

Vùng biển Cô Tô cũng là một trong 8 ngư trường lớn của vịnh Bắc Bộ. Nơi đây có hầu hết các giống loài ở vịnh Bắc Bộ, với tổng số 163 loài và nhóm loài hải sản. Cùng với hàng trăm loài cá biển thì Cô Tô còn có 4 loài rùa biển, các loài thú biển mà phổ biến nhất là loài Cá heo không vây và Cá heo trắng Trung Quốc. Trong đó có 20 loài sinh vật biển quý, hiếm, có nguy cơ bị đe dọa tuyệt chủng nằm trong Sách Đỏ Việt Nam, Danh lục Đỏ của IUCN.

Vùng biển đảo Cô Tô nước trong, nhiều bãi cát đẹp, có các rạn san hô với khu hệ động, thực vật phong phú, muôn màu muôn vẻ, không khí trong lành nên có sức hút du lịch lớn. Cô Tô theo quy hoạch sẽ trở thành khu du lịch sinh thái biển cao cấp của quốc gia. Hiện nay, cơ cấu kinh tế địa phương cho thấy có sự chuyển dịch mạnh mẽ, theo hướng tăng dần tỷ trọng dịch vụ, du lịch, phát triển kinh tế biển xanh, bền vững. Việc bảo vệ môi trường vì vậy mà được Cô Tô chú trọng, triển khai quyết liệt trong thời gian qua. Đặc biệt với việc triển khai Đề án 175 xây dựng huyện đảo Cô Tô không rác thải nhựa đã được địa phương thực hiện với những kết quả đáng khích lệ.

Theo đó, từ ngày 1/9/2022, địa phương đã thí điểm triển khai theo hướng vận động, khuyến khích là chủ yếu. Đến tháng 9/2023 vừa qua, Cô Tô đã nhân rộng và thực hiện giai đoạn 2 của đề án này theo hướng bắt buộc. Cùng với việc triển khai tới du khách, huyện cũng yêu cầu 100% cơ quan, đơn vị, trường học, chợ, cơ sở kinh doanh dịch vụ, tàu vận chuyển khách, vận chuyển hàng hóa, đánh bắt hải sản... trên địa bàn không sử dụng túi nilon, đồ nhựa dùng một lần và các vật liệu có nguy cơ ô nhiễm môi trường biển.

Với sự vào cuộc đồng bộ, thông qua các hoạt động tuyên truyền nâng cao nhận thức của cộng đồng, công tác bảo vệ nguồn lợi thuỷ sản, chống đánh bắt tận diệt cũng cho thấy hiệu quả đáng kể. Gần đây, du khách được chứng kiến nhiều đàn cò trắng, đàn hải âu chao liệng trên bầu trời Cô Tô. Và các loài thú biển như cá voi, cá heo, rùa biển cũng xuất hiện thường xuyên hơn trên vùng biển này... Qua tìm hiểu từ các chuyên gia được biết, cò trắng là loài sinh sống trên đảo còn hải âu là loài chim di cư. Các loài cá voi, cá heo cũng là những loài có phạm vi phân bố rộng, di chuyển xa, tuy nhiên chúng cũng là những loài thú biển ưa sống trong môi trường sạch sẽ. Vì vậy, vùng biển nào có sự xuất hiện của chúng là còn tương đối trong sạch. Cùng với đó là nguồn thức ăn của cá voi (ruốc, tép...) và cá heo (cá đù vùng cửa sông...) ở Cô Tô tương đối dồi dào đã thu hút chúng về kiếm ăn nhiều hơn■

Hai đội thi đấu giáp Đông Nam Văn và giáp Đoài Bắc Võ đua thuyền trên biển tại lễ hội truyền thống Vân Đồn 2023.

"Cha ông chúng ta đã sớm có cái nhìn hướng ra biển..."

■ **PHẠM HỌC** ***(Thực hiện)***

Theo Đại Việt Sử ký toàn thư, mùa xuân năm Kỷ Tỵ 1149, khi thuyền buôn nước ngoài xin vào vùng biển Hải Đông buôn bán, vua Lý Anh Tông cho lập trang Vân Đồn ở nơi hải đảo để làm nơi buôn bán, dâng tiến sản vật địa phương. Với tầm nhìn hướng biển của mình, nhà Lý đã khai mở ra một thời kỳ giao thương quốc tế, giao lưu văn hoá góp phần vào sự phát triển chung của quốc gia Đại Việt. Nhân dịp xuân mới Giáp Thìn 2024, nhìn lại câu chuyện lịch sử của 875 mùa xuân về trước, phóng viên Trung tâm Truyền thông tỉnh Quảng Ninh đã có cuộc phỏng vấn PGS.TS Nguyễn Thị Phương Chi, Viện Sử học, nguyên Phó Tổng Biên tập Tạp chí Nghiên cứu lịch sử, về vấn đề này.

Mở đầu câu chuyện, PGS.TS Nguyễn Thị Phương Chi chia sẻ:

Thương cảng Vân Đồn được nhà Lý khai mở vào năm 1149. Nhà Lý đã nhận thấy tầm quan trọng của vùng biển Đông Bắc nên vua Lý Anh Tông đã cho lập trang Vân Đồn để vừa phát triển giao thương vừa bảo vệ vùng biển. Từ đó, Vân Đồn trở thành thương cảng quốc tế quan trọng của Đại Việt khi mà các thương cảng vùng Thanh Hoá, Nghệ An ngày càng bị bồi đắp nông cạn, không đủ điều kiện cho tàu thuyền cập bến. Vua Lý Anh Tông đã sớm có cái nhìn hướng biển và Vân Đồn thời Lý đã phát huy vai trò trong các thế kỷ về sau.

Do có vị trí gần Khâm Châu và Liêm Châu của Trung Quốc nên đường thủy qua Vân Đồn rất là thuận tiện. Ở đây, có các đảo đá tự nhiên dày đặc chạy suốt ven biển kín gió thuận tiện cho tàu thuyền qua lại và neo đậu. Thực tế thì từ những thế kỷ trước Công nguyên, người Việt và người Hán đều đã chọn con đường thủy ven vịnh này làm đường đi lại giữa phương Bắc và phương Nam. Đây cũng chính là con đường quân xâm lược phương Bắc sử dụng để tiến vào Việt Nam. Đồng thời, đây cũng chính là tuyến giao thương giữa người phương Bắc và người Việt.

- Thưa bà, vì sao có thể nói sang đến thời nhà Trần, Thương cảng Vân Đồn đã phát triển rất phồn thịnh?

+ Sau chiến thắng quân xâm lược Nguyên Mông lần thứ ba (năm 1288), chiến tranh kết thúc, thương cảng tiếp tục phát triển và nhộn nhịp hơn. Thời Trần là thời kỳ phồn vinh của thương cảng. Quy mô thương cảng có nhiều bến thuyền hoạt động giao thương diễn ra đồng thời ở nhiều địa điểm ở Quảng Ninh (khi đó là Hải Đông). Tư liệu khảo cổ học đã minh chứng sự phồn thịnh của thương cảng. Qua kết quả khảo sát của các nhà khoa học đã phát hiện một hệ thống bến thuyền cổ trong vịnh Bái Tử Long như: Bến Cái Làng, bến Cống Cái, bến Con Quy, đảo Ngọc Vừng, đảo Cống Đông. Đi vào đất liền có bến Gạo Rang ở vịnh Cửa Lục. Đi lên phía Bắc có bến Vạn Ninh ở Móng Cái.

Một số hiện vật gốm khai quật được ở Vân Đồn hiện đang lưu trữ tại Bảo tàng Quảng Ninh.

- Bà có thể cho biết một số dẫn chứng cụ thể?

+ Như trên tôi nói, tại những nơi này đã phát hiện được những mảnh gốm vỡ các loại phần lớn là đồ gốm men ngọc thời Lý, thời Trần và men lam thời Lê được xuất khẩu ra nước ngoài. Hiện nay, một số đồ gốm có chất lượng cao của Việt Nam cũng đang được lưu giữ tại Nhật Bản, Singapore, Malayxia, Anh, Mỹ. Dọc hai bên bờ đảo Cống Đông, Cống Tây có nhiều dấu tích nền nhà cổ, một số nền chùa được xây dựng từ thời Trần và dấu tích hai cầu cảng cổ. Trên đảo Cống Tây có rất nhiều mảnh gốm sứ, một số ít gốm Trung Quốc nhiều nhất là gốm Việt Nam men nâu thời Trần, gốm men trắng hoa lam của lò gốm Chu Đậu.

Bến Cái Làng trên đảo Vân Hải chỉ ở bờ vụng dài độ 200m đã chất hàng triệu mảnh sành sứ niên đại từ thế kỷ XI đến thế kỷ XVII. Các nhà nghiên cứu Việt Nam và Nhật Bản cũng đã khai quật phát hiện được hàng ngàn mảnh hiện vật là vật kiến trúc thời Trần, mảnh sành sứ, đồ đất nung. Tại Cái Làng cũng có dấu tích nền nhà cổ mặt trước nhìn ra biển. Những nền nhà được xếp thành hàng dài ven bờ vụng dấu tích của những con phố dài đông đúc dân cư. Quanh các nền nhà đã tìm thấy các hũ sành đựng nhiều tiền cổ thời Đường đến thời nhà Thanh của Trung Quốc, tiền thời Lý đến thời Nguyễn của Việt Nam thể hiện hoạt động giao thương từng diễn ra rất sôi nổi ở nơi đây.

- Sự buôn bán giao thương quốc tế ấy có tác động gì đến văn hóa Đại Việt, thưa bà?

+ Sử cũ chép dân Vân Đồn thời đó chủ yếu làm nghề buôn bán. Khách buôn Trung Quốc sang Vân Đồn khá nhiều nên người Vân Đồn bị ảnh hưởng bởi cách ăn cách mặc. Để ngăn phòng điều đó, Phó tướng Trần Khánh Dư - người được giao trấn giữ Vân Đồn đã lệnh cho dân không được đội nón phương Bắc mà phải đội nón Ma Lôi do hương Ma Lôi ở Hồng Lộ (thuộc Hải Dương ngày nay - PV) làm ra. Ai làm trái không dùng sẽ bị phạt nặng. Phó tướng Trần Khánh Dư nhờ có tài kinh doanh nên đã bán rất nhanh, nón Ma Lôi với số lượng hàng ngàn chiếc khiến cho khách buôn phương Bắc cũng phải kinh sợ.

- Tuy nhiên, đến cuối thế kỷ XIV, có vẻ như hoạt động thương mại quốc tế trái ngược với tình hình kinh tế - xã hội?

+ Trong khi hoạt động của Thương cảng Vân Đồn ngày càng nhộn nhịp thì ngược lại tình hình kinh tế - xã hội của quốc gia Đại Việt lại có nhiều biến động. Từ năm 1343 trở đi, triều đình phải lo lắng và dồn sức vào dẹp nhiều trộm cướp và sự nổi dậy của dân chúng do đói kém. Từ năm 1343-1400, có 8 cuộc nổi dậy của nhân dân mà sử cũ chép là giặc cướp. Trong khi tình hình xã hội phức tạp thì tình hình kinh tế quốc gia rơi vào khủng hoảng trầm trọng. Nhân dân đói kém, quốc khố trống rỗng. Triều đình không còn khả năng phát chẩn cho dân phải kêu gọi sự hỗ trợ của nhà giàu. Từ năm 1357 trở đi, các vua nhà Trần không phát huy khả năng của mình trong việc điều hành đất nước. Ở phía Nam thì quân Chiêm Thành nhiều lần quấy nhiễu, đem quân xâm phạm Đại Việt. Ở phía Bắc lại có loạn bên Trung Quốc với sự nổi lên của nhà Minh, vua Trần phải xuống chiếu cho quan quân các dân tộc miền núi trấn giữ biên phòng. Tất cả những diễn biến phức tạp nêu trên đã cản trở mạnh mẽ giao thương quốc tế ở giai đoạn cuối thời Trần.

- Như bà vừa chia sẻ bên trên, có nghĩa là xã hội đã xuất hiện một tầng lớp thương nhân rất giàu có, ngoài đội ngũ quý tộc giỏi buôn bán như Trần Khánh Dư?

+ Trong khi quốc khố trống rỗng thì một bộ phận dân chúng giàu lên. Những lúc cần thực hiện an sinh xã hội cấp chẩn cho dân, nhà nước phong kiến đã hết khả năng và phải kêu gọi sự giúp đỡ của nhà giàu. Mặc dù tầng lớp nhà giàu không được quốc sử viết nhiều nhưng họ đã tồn tại như một thế lực nên nhà nước phong kiến có lúc cũng phải nhờ cậy đến tài sản của họ. Tư liệu văn bia còn cho biết có rất nhiều người đã cúng ruộng vào chùa. Thậm chí tầng lớp nhà giàu đã làm thay đổi chế độ hôn nhân nội tộc của nhà Trần như trường hợp vua Trần Minh Tông gả công chúa Nguyệt Sơn cho Ngô Dẫn. Sử sách ghi lại rằng, trong số các mặt hàng quý hiếm được bán ở Vân Đồn thì có cả loại ngọc rết - một loại ngọc rất quý hiếm được coi là vật lạ. Người mua được viên ngọc này là cha của Ngô Dẫn, một thương nhân rất giàu có. Việc này chứng tỏ đã có rất nhiều thuyền buôn các nước đến Vân Đồn. Và các thương gia đến Vân Đồn buôn bán đều thuộc loại rất giàu có.

- Theo bà, đâu là nguyên nhân dù cho thương mại quốc tế sầm uất nhưng vẫn không cứu vãn nổi nền kinh tế thời Trần?

+ Phải khẳng định rằng, Đại Việt là quốc gia có nguồn sản phẩm xuất khẩu lớn, lại ở vào vị trí địa lý rất thuận lợi nên có khả năng tham gia tích cực vào hệ thống thương mại quốc tế phồn thịnh và nhộn nhịp. Nhà Trần có chính sách khuyến khích phát triển giao thương nhưng đáng tiếc rằng nhà nước lại không đánh thuế các thuyền buôn nước ngoài. Trong khi ở vùng biển Đông Bắc hoạt động của thương cảng rất sôi động nhưng các thương nhân không được phép vào đất liền mà chỉ được dừng lại ở các vùng nhà Trần đã quy định sẵn nên đã hạn chế giao lưu buôn bán giữa Vân Đồn với các vùng miền khác trong nước. Vì thế, có thể nói, dù hoạt động giao thương quốc tế ở thương cảng rất sôi động nhưng đã không đủ sức níu kéo sự suy thoái của nền kinh tế quốc gia cũng như những diễn biến phức tạp của xã hội đương thời.

- Trân trọng cảm ơn PGS.TS đã trả lời phỏng vấn!■

Hấp dẫn các hoạt động vui chơi dịp Tết

■ NGUYỄN DUNG

Nhằm tạo không khí vui tươi, hứng khởi đón năm mới, ngoài công tác chăm lo cho người dân đón Tết đầy đủ, chu đáo, "Không để ai bị bỏ lại phía sau", dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024, các đơn vị, địa phương, doanh nghiệp dịch vụ du lịch trong tỉnh đã xây dựng kế hoạch tổ chức nhiều hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao. Qua đó, tạo điểm đến hấp dẫn để phục vụ nhu cầu vui chơi, giải trí tăng cao cho người dân và du khách dịp nghỉ Tết.

13/13 địa phương của tỉnh sẽ tổ chức bắn pháo hoa đón giao thừa Tết Giáp Thìn 2024. *Trong ảnh:* ***Pháo hoa rực rỡ trên bầu trời TP Hạ Long dịp đón giao thừa Tết Quý Mão 2023.*** *Ảnh:* **ĐỖ PHƯƠNG**

Năm nay, lịch nghỉ Tết Nguyên đán kéo dài 7 ngày. Nhằm đảm bảo tổ chức các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao sôi nổi, lành mạnh, bổ ích, tạo sân chơi, không khí đón xuân rộn ràng, vui tươi cho đông đảo nhân dân, UBND tỉnh đã ban hành Kế hoạch số 01/KH-UBND ngày 2/1/2024 về việc tổ chức các hoạt động Tết Giáp Thìn 2024. Theo đó, các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, thể thao sẽ diễn ra xuyên suốt dịp Tết tại các địa phương trong tỉnh. Cùng với các hoạt động đi lễ, tham quan, vãng cảnh đền chùa, các điểm di tích, danh lam thắng cảnh, tham dự các lễ hội truyền thống đặc sắc như: Hội xuân Yên Tử (Uông Bí), Lễ hội Đền Cửa Ông (Cẩm Phả), Lễ hội Tiên Công (TX Quảng Yên)…, nhân dân và du khách khi đến với Quảng Ninh dịp Tết sẽ được hòa mình vào không khí đón Tết cổ truyền đậm dấu ấn văn hóa Việt Nam, vừa được tham gia vào các hoạt động vui chơi sôi động, hấp dẫn.

Điểm nhấn phải kể đến chương trình bắn pháo hoa đêm giao thừa tại 13/13 địa phương của tỉnh với 16 điểm bắn (gồm 15 điểm tầm thấp và 1 điểm tầm cao tại TP Móng Cái). Cùng với đó, các chương trình nghệ thuật chào xuân đón giao thừa được tổ chức tối 30 và mùng 2 Tết tại Quảng trường 30/10, tối 3, 4 Tết tại Khu du lịch Bãi Cháy (TP Hạ Long) và đồng loạt tổ chức tại các trung tâm văn hoá - thể thao các huyện, thị xã, thành phố vào tối 30 Tết tại tất cả các địa phương sẽ mở đầu cho các hoạt động chào đón năm mới.

Trước, trong và sau dịp Tết sẽ tiếp tục diễn ra rất nhiều hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao hấp dẫn như: Triển lãm chuyên đề "Sắc xuân qua sưu tập tranh dân gian Việt Nam" từ ngày 25/1-25/2 tại Bảo tàng Quảng Ninh; Triển lãm mỹ thuật, nhiếp ảnh mừng Đảng, mừng Xuân Giáp Thìn 2024 từ ngày 30/1-24/2 tại Cung Quy hoạch, Hội chợ và Triển lãm tỉnh; Hội chợ, không gian văn hóa Tết các dân tộc tỉnh Quảng Ninh từ ngày 1-14/2 tại Sân Cột cờ, Cung Quy hoạch, Hội chợ và Triển lãm tỉnh; Hội sách, báo Xuân Giáp Thìn 2024 gắn với trưng bày ảnh về thành tựu nổi bật tỉnh Quảng Ninh năm 2023 tại 13/13 địa phương cấp huyện. Riêng cấp tỉnh từ ngày 3/2-1/3 tại Thư viện tỉnh…

Không chỉ có các chương trình do các đơn vị, sở, ngành, địa phương tổ chức, trong dịp Tết này, tại các khu, điểm du lịch lớn như: Công viên Sun World Hạ Long Complex, Cảng tàu khách quốc tế Hạ Long, Cảng tàu khách quốc tế Tuần Châu, Sân bay quốc tế Vân Đồn, Khu di tích lịch sử và danh thắng Yên Tử, Điểm du lịch mũi Sa Vĩ, Cửa khẩu quốc tế Móng Cái… sẽ tổ chức các chương trình văn hóa, văn nghệ, trò chơi dân gian truyền thống, tổ chức không gian chợ quê, phiên chợ ẩm thực trưng bày đặc sản, món ăn truyền thống để phục vụ nhân dân và du khách trong suốt dịp Tết. Qua đó, quảng bá, giới thiệu văn hóa, ẩm thực của Quảng Ninh tới bạn bè trong nước và quốc tế.

Theo chị Hoàng Thị Huệ, Trưởng Phòng vận hành Sun World Hạ Long Complex, để chuẩn bị đón du khách dịp Tết Nguyên đán, đơn vị đã chủ động trang trí, sắp xếp tiểu cảnh, tạo ra nhiều khu vườn hoa rực rỡ sắc màu mang đến trải nghiệm đa dạng hơn cho du khách. Ngoài ra, đơn vị còn xây dựng các gói ưu đãi giảm giá hấp dẫn, các chương trình biểu diễn nghệ thuật đặc sắc từng khung giờ

Mua sắm thời công nghệ số

■ TẠ QUÂN

Dịp cuối năm, guồng quay công việc, cuộc sống càng nhanh. Quỹ thời gian cho việc sắm Tết cũng không còn nhiều nên việc lướt web, sắm đồ tết online rất phổ biến, trở thành phong cách, nét văn hóa với rất nhiều người, đặc biệt là các bạn trẻ, dân văn phòng.

Tiện lợi, đa dạng mặt hàng chọn lựa lại có thể so sánh giá là ưu điểm khiến mua hàng trực tuyến ngày càng được ưa chuộng. Theo kinh nghiệm của nhiều người tiêu dùng, việc mua hàng online tiết kiệm thời gian, công sức, nhưng người mua cần phải chọn lựa kỹ càng; đồng thời lựa chọn các kênh bán hàng uy tín, để tránh mua phải hàng online kém chất lượng.

Thị trường những tháng cuối năm, đặc biệt là cận kề Tết Nguyên đán đang vô cùng nhộn nhịp. Bên cạnh cửa hàng, siêu thị hay chợ truyền thống thì các sàn thương mại điện tử đã đồng loạt triển khai chương trình thúc đẩy tiêu thụ hàng Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024.

Dạo một vòng quanh kênh bán hàng online này, dễ thấy ưu điểm mua sắm online là nhiều mặt hàng phục vụ thị trường Tết như giỏ quà, đồ trang trí nhà cửa, các đặc sản vùng miền… mẫu mã bắt mắt, giá cả ưu đãi, đi kèm với chính sách vận chuyển tận nhà. Cuối năm sẽ là giai đoạn cao tiêu thụ trong năm vì có Tết và nhiều lễ hội quan trọng. Bên cạnh đó, càng ngày người tiêu dùng càng có xu hướng mua sắm cho lễ, Tết sớm hơn. Nhu cầu mua các mặt hàng về làm đẹp, thời trang, điện tử, nội thất nhà cửa, thực phẩm được dự đoán sẽ tăng cao.

Theo số liệu từ một số sàn thương mại điện tử các sản phẩm OCOP tỉnh cùng một số trang như: Nông sản sạch, đặc sản vùng miền dasala, dịp cuối năm nhu cầu mua sắm, đơn hàng thường tăng gấp rưỡi đến hai lần. Các mặt hàng được quan tâm là các loại thực phẩm đặc sản vùng miền như: Gà Tiên Yên, chả mực, miến Bình Liêu... Không chỉ "kênh" trong tỉnh, ghi nhận cho thấy nhu cầu mua sắm trên kênh thương mại điện tử lớn phổ biến đều thu hút lượng đặt hàng tăng cao cận Tết Nguyên đán.

Mua sắm trực tuyến đã trở thành nhu cầu thiết yếu của người tiêu dùng Việt Nam. Chị Nguyễn Thị Hải (phường Hoành Bồ, TP Hạ Long) đã tranh thủ mua sắm Tết từ khá sớm. "Mình khá hài lòng khi trên chợ mạng có từ thời trang, quần áo, giày dép cho trẻ nhỏ tới hóa mỹ phẩm, vật dụng gia đình dùng dịp Tết. Nhiều đồ có giá rẻ hơn so với siêu thị hay các điểm bán hàng truyền thống" - chị Hải chia sẻ.

Mua sắm các món quà, đồ dùng dịp Tết dễ dàng qua các trang thương mại điện tử trên mạng internet.

Chỉ cần ngồi ở nhà và chọn lựa hàng hoá thôi, người tiêu dùng có thể tự mua hay cùng bạn bè, người thân mua chung, ghép đơn nên khá tiết kiệm phí vận chuyển. Các mặt hàng từ quà tặng Tết tới thực phẩm, đặc sản ăn Tết đều sẵn. Việc sắm Tết đã đơn giản và tiện dụng hơn rất nhiều. Chị Nguyễn Thị Hải Anh (phường Hồng Gai, TP Hạ Long) khá yên tâm cho việc mua sắm Tết trên sàn thương mại điện tử vì nhiều nơi sẽ giao hàng xuyên Tết. Từ ngày có em bé cách đây 1 năm, bản thân chị luôn ưu tiên mua sắm trực tuyến qua Shopee, Lazada, Tiktok Shop: "Hàng trên mạng, nhất là dịp tết này đều có nhiều lựa chọn, cùng nhiều chương trình khuyến mãi hấp dẫn. Nếu biết "săn" khuyến mại giá còn rẻ hơn ở ngoài rất nhiều" - Chị Hải Anh cho biết.

Không chỉ giới trẻ, cả những người đã bước qua tuổi trung niên như ông Đinh Văn Thu (SN 1958, Cửa Ông, TP Cẩm Phả) cũng khá thích thú khi biết đến những gian hàng trực tuyến. "Nhờ đứa cháu chỉ cách đặt mua hàng trên mạng mà tôi biết đến nhiều sản phẩm chất lượng, lại có giá thành rẻ hơn gấp 2-3 lần mua trực tiếp. Tôi còn tìm thấy và sắm được các đồ nghề chăm cây cảnh hoa cho ngày Tết" - ông Thu cho biết.

Theo xu hướng mua sắm online, những người buôn bán hiện nay bên cạnh cung ứng hàng hóa kiểu truyền thống còn kết hợp với thị trường thương mại điện tử. Tuy nhiên, cũng theo các nhà điều hành trang mua sắm online thì thương mại điện tử cũng tạo ra những kẽ hở cho việc kinh doanh, buôn bán hàng giả, hàng không rõ nguồn gốc xuất xứ trên thị trường, đưa lại nhiều hệ lụy khi tình trạng buôn bán hàng giả, gian lận thương mại vẫn diễn biến phức tạp. Người tiêu dùng cần tỉnh táo, trang bị thêm kiến thức.

Mua sắm Tết nhanh chóng tiện lợi, nhưng vẫn phải đảm bảo an toàn chính là hình thức mua sắm thông minh dành cho rất nhiều khách hàng■

trong ngày để mang đến không khí xuân sôi động cho du khách khi đến vui chơi dịp Tết. Đồng thời, huy động toàn bộ nhân lực, duy tu bảo dưỡng hệ thống trò chơi để đảm bảo đón khách an toàn, chủ động và cũng đã tính toán các phương án khi lượng khách tăng cao.

Phó Bí thư Tỉnh Đoàn Nguyễn Phương Thảo cho biết: Như thường niên, năm nay các cấp bộ Đoàn tiếp tục chủ trì tổ chức các chương trình trải nghiệm văn hóa ngày Tết với các hoạt động như: Tập viết thư pháp, gói bánh chưng, đi chợ quê, chơi trò chơi dân gian… cho thanh thiếu nhi. Cấp tỉnh, chương trình được tổ chức tại Cung Văn hóa Thanh thiếu nhi Quảng Ninh từ trước Tết 1 tháng đã thu hút rất đông học sinh, thanh thiếu niên đến vui chơi, trải nghiệm, tìm hiểu văn hóa dân tộc. Cùng với đó, năm nay Tỉnh Đoàn sẽ tổ chức chương trình Đố vui dân gian - Mừng Đảng, mừng xuân, nhận lì xì ngày Tết từ ngày 5-15/2 với nội dung câu hỏi đố vui dân gian; tìm hiểu về phong tục tập quán, lễ hội, văn hóa, con người Quảng Ninh trực tuyến tại địa chỉ hoctaplyluan.tinhdoanquangninh.vn; chương trình nghệ thuật, bước nhảy ngày xuân Mừng Đảng - Mừng Xuân 2023 ngày 3/2 tại Cung Văn hóa Thanh thiếu nhi tỉnh.

Những hoạt động vui chơi, giải trí hấp dẫn, ý nghĩa và bổ ích chắc chắn sẽ mang đến cho những ngày nghỉ Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024 thêm trọn vẹn cảm xúc vui tươi, khí thế hân hoan chào mừng xuân mới đến với mọi người, mọi nhà■

Sắc xuân qua một triển lãm tranh dân gian

■ PHẠM HỌC

Ngày 23/1/2024, tại TP Hạ Long, Bảo tàng tỉnh Quảng Ninh phối hợp với Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam tổ chức khai mạc triển lãm trưng bày chuyên đề "Sắc xuân qua sưu tập tranh dân gian Việt Nam". Triển lãm nằm trong chuỗi hoạt động mừng Đảng - mừng Xuân Giáp Thìn 2024, đồng thời mang đến không khí Tết cổ truyền dân tộc phục vụ nhu cầu hưởng thụ văn hóa của công chúng cùng khách du lịch trong và ngoài nước khi đến với Quảng Ninh.

Tranh tố nữ thuộc dòng tranh dân gian Đông Hồ.

Với nhiều thể loại khác nhau, tranh dân gian luôn có chỗ đứng riêng của mình. Qua những bộ sưu tập tranh này, người xem có thể hiểu được phần nào quan niệm về thời gian và lối sống sinh hoạt của cha ông thuở xưa. Thời gian nghệ thuật trong bức tranh không có tính tuyến tính mà luân hồi, sự vật hữu diệt và tiếp nối nhau tạo nên sự đa dạng của cuộc sống. Tranh dân gian cũng thể hiện tài năng và óc thẩm mỹ của các hoạ sĩ khuyết danh.

Tranh tứ bình là một thể loại rất đặc biệt của tranh dân gian. Bộ tranh gồm bốn bức thường có hàm ý ẩn dụ cho bốn mùa trong một năm, bốn giai đoạn trong cuộc đời con người, bốn giai thoại trong một câu chuyện hoặc bốn vẻ đẹp của các cô gái. Trên tranh hay có những câu thơ chữ Hán hoặc chữ Nôm. Đó chính là những lời chúc phúc với mong muốn bình an, phú quý. Cũng vì ý nghĩa đó mà tranh tứ bình thường được treo trang trí trong nhà mỗi dịp Tết. Mỗi bộ tranh tứ bình được xem như một tổng thể hoàn chỉnh hài hoà và đầy tính trữ tình. Kho tàng tranh dân gian Việt Nam bao gồm nhiều thể loại: Tranh chúc tụng, tranh sinh hoạt, tranh lịch sử, tranh cảnh vật, tranh thờ cúng.

Ông Nguyễn Đức Kiên, Phó Giám đốc Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam, cho biết: Tranh dân gian là bộ sưu tập rất có giá trị của Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam. Đây là những tác phẩm có lịch sử lâu đời, là di sản văn hoá quý báu của dân tộc, được hình thành qua nhiều thế hệ. Nó không chỉ đáp ứng nhu cầu về đời sống tinh thần, tâm linh và cảm thụ mỹ thuật của nhân dân lao động mà còn chứa đựng những nội dung giáo dục đạo đức, nhân cách trong cuộc sống đời thường.

"Triển lãm là sự kết nối giữa Bảo tàng Mỹ thuật Việt Nam và Bảo tàng tỉnh Quảng Ninh trong việc trưng bày hiện vật. Chúng tôi giới thiệu bộ tranh tứ bình là bộ sưu tập hiện vật đặc sắc chọn lọc. Chúng tôi đã từng có nhiều phối hợp triển lãm với Bảo tàng tỉnh Quảng Ninh. Đây là sự phối hợp nhằm đưa hội hoạ dân gian đến với công chúng và du khách" - ông Nguyễn Đức Kiên chia sẻ thêm.

Lần đầu tiên 76 bức tranh trong kho tàng tranh dân gian Việt Nam về chủ đề mùa xuân đã có mặt tại Quảng Ninh để trưng bày phục vụ thị hiếu của công chúng yêu mỹ thuật. Điều này thể hiện sự sáng tạo và cố gắng của Bảo tàng tỉnh Quảng Ninh trong việc triển lãm trưng bày đặc biệt trong dịp Tết, đón năm mới Giáp Thìn 2024.

Ông Nguyễn Đức Phương, Trưởng Phòng Nghiên cứu - Sưu tầm - Trưng bày, Bảo tàng tỉnh Quảng Ninh, cho biết: Chúng tôi muốn tạo ấn tượng mới mẻ hơn cho du khách. Mỗi bức tranh được trưng bày đều thể hiện ý nghĩa riêng qua những sắc màu tươi mới như là lời cầu chúc cho năm mới bình an, Tết đến xuân về ấm êm hạnh phúc. Trong việc trưng bày lần này, chúng tôi còn có hướng đi mới là tạo điểm nhấn cho du khách không chỉ hưởng thụ tranh dân gian mà còn có cả trải nghiệm in dập tranh dân gian truyền thống và check-in không gian Tết Việt xưa để cho du khách được sống lại thời bao cấp.

Triển lãm giới thiệu nhiều bức tranh đặc sắc về mùa xuân và người thiếu nữ, rất thu hút người xem. Em Nguyễn Quỳnh Trang, sinh viên Khoa Văn hoá, Trường Đại học Hạ Long, cho biết: Em tự hào về truyền thống văn hoá của dân tộc mình. Các bức tranh triển lãm tại Bảo tàng Quảng Ninh đều rất đẹp, mang đậm dấu ấn truyền thống của cha ông ta. Em mong rằng, tất cả những bạn trẻ có thể tiếp cận được những vẻ đẹp của tranh dân gian. Trong đó, em thích nhất tranh dân gian Đông Hồ bởi nó rất đẹp và mộc mạc. Khi ở trên ghế nhà trường, em đã được giới thiệu về tranh dân gian và phương pháp in cũng như một số bức tranh tiêu biểu mang đến không khí Tết, mùa xuân rất đặc trưng của Việt Nam chúng ta■

Nơi lưu giữ những giá trị văn hoá Việt

■ TRẦN MINH

Chợ Tết - nhất là chợ Tết ở những vùng quê từ xưa đến nay không chỉ là nơi để trao đổi buôn bán mà còn là một bức tranh tái hiện văn hoá màu sắc bao đời của người Việt. Chợ Tết không chỉ khơi gợi những ký niệm xưa cũ cho thế hệ ông bà, bố mẹ, mà còn giáo dục cho con trẻ những giá trị truyền thống. Bởi thế, những phiên chợ Tết vẫn luôn là một phần quan trọng trong không gian văn hóa Tết Việt.

Giống như bao chợ khác, chợ Tết ở Bình Liêu không thể thiếu mặt hàng lá dong để gói bánh chưng.
Ảnh: **LA LÀNH** *(CTV)*

Chợ Tết từ xa xưa là một nét văn hóa đặc sắc của người Việt Nam. Ở các miền quê có rất nhiều chợ, thường họp phiên theo buổi sáng, chiều hoặc ngày chẵn, lẻ, tuy nhiên năm nào cũng vậy, từ ngày 23 tháng Chạp đến ngày 30 Tết, các chợ này không họp theo phiên mà diễn ra cả ngày. Từ ngày này, kể cả những năm tháng đất nước khó khăn thời bao cấp là các phiên chợ đã nhuốm màu sắc Tết lắm rồi. Người bán dăm ba thứ có trong vườn, trong chuồng hay kiếm được trên rừng. Người bán không nói thách và người mua cũng không mặc cả. Thứ họ trao nhau là niềm vui, sự ấm áp, chân thành. Cũng có những nơi chợ diễn ra ngay trên một con ngõ đầu làng hay trên một bãi cỏ trống. Ở đó, không khí cũng không kém phần náo nhiệt bởi chợ là nơi để những người đi xa vừa mới trở về gặp lại chòm xóm, hỏi thăm nhau những chuyện cũ, chuyện mới… Chợ Tết cũng là dịp trẻ con được theo chân mẹ mua sắm quần áo, đồ chơi, quà bánh như bóng bay, tò he, kẹo bột…

Ngày nay, tốc độ thành thị hoá và nhịp sống số đã giúp các bà nội trợ có thể đi chợ online. Tuy nhiên, tiện ích đó chỉ được ưa chuộng trong cuộc sống đời thường. Chợ Tết với những nếp sinh hoạt truyền thống vẫn có sức hấp dẫn kỳ lạ. Hầu hết các mẹ, các chị đều mong đợi Tết để có thể đi chợ sắm sanh đồ đạc. Việc đi chợ Tết là một nhu cầu tự thân, nó nằm sâu trong tâm thức để đến tháng, đến ngày, đến cái màu không gian ấy là tự nhiên trỗi dậy.

Với người phụ nữ, chợ Tết còn là nơi thiên chức được thể hiện. Có thể phải chen chúc một tý, chịu ồn ào một tý nhưng cả người mua lẫn người bán đều mang trong lòng một cảm giác thiêng liêng, thành kính khi mua bán một cành hoa, dăm quả cau, vài liền trầu, mấy nén nhang, thịt, gạo, nếp và mắm muối, lá dong… Số lượng có thể không nhiều nhưng việc mua bán ấy khiến người ta tìm thấy nhiều ý nghĩa tinh thần trong việc sửa soạn vật chất cho ngày Tết…

Chợ Tết ở một phương diện nào đó là nơi hội tụ nhiều nét văn hóa cổ truyền của dân tộc. Mỗi vùng miền đều có những nét đặc trưng riêng biệt. Nét văn hóa ấy có thể ẩn trong phương cách đi chợ, có thể ẩn trong hàng hóa, trong tâm thức người đến chợ. Và hơn hết là được chứng kiến sự thân tình, hòa nhã, sự chân chất, mộc mạc của cả người bán và người mua.

Như nhiều vùng quê khác, tại Quảng Ninh, những phiên chợ Tết cũng nhuốm màu văn hoá vùng miền. Tại các huyện miền Đông, chợ Tết là dịp các bà, các chị người Tày, Dao, Sán Chỉ… đi mua quần áo mới cho gia đình, mua lá dong, gạo nếp để gói bánh, mua chỉ, mua sợi để thêu váy áo hoặc đi chợ để bán những sản vật do mình nuôi trồng được như gà, ngan, cam, chuối…

Với các chợ vùng đồng bằng, ven biển như Vân Đồn, Quảng Yên, Đông Triều, ngoài những nhu yếu phẩm ngày Tết, các bà, các chị còn chú ý nhiều hơn tới mua các đồ lễ lạt cúng tế tổ tiên, hương hoa để đi lễ đình, lễ chùa ngày đầu năm mới, mua cây mùi già để đun nước thơm tắm ngày 30 Tết.

Ở các thành phố như Cẩm Phả, Hạ Long, Uông Bí, chợ Tết thường hiện đại hơn nhưng vẫn có nét chung của một phiên chợ xuân ấm áp phong vị truyền thống. Vẫn là những mặt hàng phục vụ Tết như thực phẩm, đồ uống, nông sản và đồ trang trí... Tất cả cộng hưởng thành một bức tranh xuân đầy màu sắc và tình thân.

Nhịp sống hiện đại đã mang đến những cái Tết khác nhau, cách chơi Tết khác nhau. Dẫu vậy, người Việt vẫn đi chợ Tết với mong muốn được hòa mình vào không gian văn hóa cổ truyền của dân tộc. Ở đó, người ta bày tỏ khát vọng về một cuộc sống ấm no, sung túc. Ở đó, người ta tìm thấy những giá trị tinh thần to lớn trong nét bình dị, chân chất của phiên chợ truyền thống. Tết vì thế cũng thêm phần ý vị hơn■

Xuân này về Yên Tử...

■ PHAN HẰNG

Mùa xuân này, Khu di tích - danh thắng Yên Tử (TP Uông Bí) lại rộn ràng chào đón du khách hành hương về tham quan, lễ Phật tại các điểm chùa trên núi và trải nghiệm các hoạt động văn hoá, lễ hội dưới chân non thiêng. Chuẩn bị cho mùa hội xuân đang tới gần, địa phương và các đơn vị, doanh nghiệp đứng chân nơi đây đã có sự chủ động, phối hợp tốt về mọi mặt trong thời gian qua.

Pano giới thiệu sơ đồ các tuyến hành hương, các điểm chùa của Yên Tử mới được làm lại tại khu vực chùa Hoa Yên.

Sửa chữa, lát lại gạch tại khu vực sân chùa Hoa Yên phục vụ cho hội xuân Yên Tử 2024.

Các không gian dưới chân núi Yên Tử được Công ty CP Phát triển Tùng Lâm trang trí sinh động, đẹp mắt.

Suối hoa tại khu vực Trung tâm Văn hoá Trúc Lâm Yên Tử.

CHUẨN BỊ CHU ĐÁO

Du khách về với Yên Tử vào những ngày cuối năm này sẽ có cơ hội được tham gia Chương trình Làng Việt - Tết xưa, do Công ty CP Phát triển Tùng Lâm lần đầu tiên tổ chức dưới chân Yên Tử, vào ngày 3/2. Theo đó, toàn bộ không gian khu vực Làng Nương sẽ được trang trí mang phong cách không gian Tết xưa. Người dân cũng như đại biểu, du khách tham gia các hoạt động đều mặc trang phục truyền thống để tham quan, trải nghiệm. Trong không gian ấy, tái hiện sinh động, chân thực các hoạt động trong dịp Tết cổ truyền của dân tộc ta, theo đó bà con chỗ thì giã giò, chỗ thì gói bánh chưng, bánh gù, bánh tẻ, bánh sắn, chỗ thì làm pháo đất, chỗ thì viết thư pháp, in tranh Đông Hồ, tết trầu, đan gùi, thêu thổ cẩm... Buổi tối, mọi người cùng quây quần luộc bánh, rải chiếu ra sân đình ăn cỗ…

Mùa xuân, Yên Tử khai hội vào mùng 10 tháng Giêng. Lễ khai hội xuân Yên Tử thường được tổ chức trang trọng, vui tươi, mang đậm bản sắc văn hoá của dân tộc. Các nghi thức truyền thống năm nay vẫn được duy trì, như lời chúc phúc đầu năm, gióng trống, thỉnh chuông và các nghi lễ tâm linh như cầu Quốc thái dân an, lễ đóng dấu thiêng Yên Tử… Các hoạt động hội cũng phong phú, hứa hẹn không khí sôi động, rực rỡ sắc màu với phần biểu diễn rồng, lân, ca múa nhạc, biểu diễn nhạc cụ dân tộc, trò chơi dân gian và các hoạt động khác trong khu vực Trung tâm Văn hóa Trúc Lâm và Làng Nương Yên Tử…

Hội xuân Yên Tử là một trong những lễ hội xuân lớn trong cả nước và kéo dài suốt 3 tháng đầu năm, thu hút đông đảo du khách bốn phương về với Yên Tử. Chính vì vậy, TP Uông Bí đã sớm chỉ đạo các ngành, địa phương, đơn vị chức năng, doanh nghiệp liên quan có sự phối hợp, chuẩn bị chu đáo cho mùa hội xuân năm nay cũng như việc đón tiếp du khách hành hương trong cả năm 2024.

Ông Lê Trọng Thanh, Phó Tổng Giám đốc Công ty CP Phát triển Tùng Lâm, đơn vị kinh doanh chủ yếu các dịch vụ tại Yên Tử, cho biết: Năm nay, các không gian dưới chân núi được đơn vị chăm chút kỹ lưỡng, trang trí đẹp hơn, khí thế hơn với hình ảnh linh vật rồng chầu về Yên Tử ngay tại cổng Khai tâm. Khu vực này vốn trang trí hoa tươi quanh năm, dịp hội xuân năm nay sẽ có thêm những cây bưởi, đào, quất mang cảnh sắc mùa xuân đặc trưng của người Việt. Quảng trường Minh Tâm, nơi sẽ diễn ra lễ khai hội xuân Yên Tử năm nay, cũng được trồng thêm hoa, cỏ đẹp hơn. Không gian cho du khách tham gia các hoạt động trải nghiệm bắn cung, mặc cổ phục, cưỡi ngựa, các gian hàng… đều có sự chỉnh trang lại.

Năm nay, cung Trúc Lâm Yên Tử đã hoàn thành với sự độc đáo về kiến trúc, nội thất, hệ thống tượng Phật, tạo thêm một điểm nhấn cho du khách khi về với Yên Tử. Vì vậy, chúng tôi sẽ hướng du khách đi theo hành trình tâm linh từ chân núi là qua cổng Khai tâm, hồ nước gương Kính tâm, sân Minh Tâm, vườn hoa Tâm tới cung Trúc Lâm, qua suối Giải Oan, chùa Giải Oan rồi mới vào nhà ga cáp treo hoặc theo đường bộ lên núi tham quan, lễ Phật tại các điểm chùa.

Yên Tử là một hệ thống chùa từ dưới chân lên tới đỉnh chùa Đồng cao 1.068m. Chính vì vậy, việc rà soát về cơ sở vật chất đảm bảo sự an toàn, thuận lợi cho du khách hành hương được các đơn vị rất chú trọng. Qua tìm hiểu được biết, cho tới nay, Ban Quản lý di tích và rừng quốc gia Yên Tử đã hoàn thành việc chỉnh trang hệ thống biển chỉ dẫn, sơ đồ, biển báo cũng như đã sửa chữa toàn bộ hệ thống lan can trên tuyến đường hành hương bộ từ chùa Hoa Yên đi chùa Vân Tiêu và đi An Kỳ Sinh, đoạn từ chùa Một Mái đi Bảo Sái lên An Kỳ Sinh và từ An Kỳ Sinh lên chùa Đồng. Đơn vị cũng đã sửa chữa, lát gạch khu vực phía Đông sân chùa Hoa Yên; sửa chữa, bảo dưỡng các bậc đá bị bong, bật trên toàn bộ tuyến đường hành hương bộ từ chùa Giải Oan - Hoa Yên - Một Mái - Bảo Sái - An Kỳ Sinh; đoạn từ Hoa Yên - Vân Tiêu - An Kỳ Sinh; khu vực đường lên, đường xuống xung quanh khu vực chùa Đồng…

PHỐI HỢP TỐT TRONG THỰC HIỆN NHIỆM VỤ

Các đơn vị có trách nhiệm trong khu vực Yên Tử như Ban Quản lý di tích và rừng quốc gia Yên Tử, Công an thành phố, Công ty CP Phát triển Tùng Lâm, Đội Quản lý thị trường số 6, Hạt Kiểm lâm thành phố, UBND phường Phương Đông, xã Thượng Yên Công đã xây dựng quy chế phối hợp để thực hiện nhiệm vụ đảm bảo an ninh trật tự, an toàn giao thông, vệ sinh môi trường, phòng chống cháy nổ tại khu vực diễn ra lễ khai hội và các di tích của Yên Tử. Công ty CP Phát triển Tùng Lâm đã tổ chức khám sức khỏe; tập huấn, trang bị kiến thức về vệ sinh an toàn thực phẩm cho người trực tiếp kinh doanh dịch vụ ăn uống tại Yên Tử; hướng dẫn các cơ sở kinh doanh thực hiện chính sách pháp luật của nhà nước về hoạt động văn hóa, kinh doanh dịch vụ văn hóa, du lịch; niêm yết giá các dịch vụ theo quy định.

Hạt Kiểm lâm thành phố đã phối hợp triển khai ký cam kết đối với các nhà hàng kinh doanh ăn, nghỉ trong khu di tích, thực hiện các quy định của Nhà nước về quản lý, bảo vệ động vật hoang dã, không bày bán, treo mắc các loại thịt động vật tươi sống trước các quán hàng. UBND phường Phương Đông, xã Thượng Yên Công đã tổ chức ký cam kết với các hộ kinh doanh trên địa bàn dọc tuyến vào Khu di tích và danh thắng Yên Tử nhằm đảm bảo thực hiện cạnh tranh kinh doanh lành mạnh, đúng quy định. Yêu cầu các hộ kinh doanh tuyệt đối không được chèo kéo, mời chào khách thiếu văn minh lịch sự; không để xảy ra các hành vi gây phản cảm, tiềm ẩn các yếu tố gây mất an ninh trật tự, an toàn giao thông.

Công tác PCCC, cứu hộ cứu nạn tại Yên Tử cũng được chú trọng. Theo đó, các đơn vị đã rà soát tất cả các điểm chùa về trang thiết bị PCCC, đôn đốc các chùa tổng vệ sinh dọn kho tàng, nhất là nơi chứa nến, hương; đề nghị mua sắm, sửa chữa các phương tiện PCCC; kiểm tra hệ thống đường nước, bể chứa nước, bể hóa số... Khu di tích Yên Tử đã được Đội cảnh sát PCCC Công an thành phố đến kiểm tra tại các điểm chùa trên toàn tuyến Yên Tử và đánh giá cao công tác chuẩn bị các phương tiện PCCC...

Như vậy là cho tới nay, công tác chuẩn bị cho hội xuân Yên Tử 2024 đã sẵn sàng. Tất cả đều hướng tới mục tiêu một mùa hội xuân an toàn, vui tươi, lành mạnh, đáp ứng nhu cầu tín ngưỡng, văn hoá tâm linh của người dân và du khách bốn phương, góp phần bảo tồn, tôn vinh, phát huy giá trị Quần thể di sản Yên Tử - Vĩnh Nghiêm - Côn Sơn, Kiếp Bạc đang được đề xuất UNESCO công nhận là di sản thế giới.

Đa dạng phong cách trang trí nhà đón Tết

■ DUY KHOA

Mỗi dịp Tết đến xuân về, việc dọn dẹp, trang trí nhà cửa sạch đẹp đã trở thành việc làm quen thuộc không thể thiếu của mỗi gia đình. Nắm bắt nhu cầu này, những năm gần đây, xu hướng trang trí nhà trước dịp Tết ngày càng nở rộ với phong cách từ truyền thống đến hiện đại. Qua đó, không chỉ giúp ngôi nhà đẹp hơn để gia đình sẵn sàng đón một năm mới an khang, thịnh vượng, mà còn là cơ hội thể hiện gu thẩm mỹ, khám phá sự sáng tạo của mỗi người đối với không gian sống của mình.

Người Việt Nam quan niệm ngày Tết khi dọn dẹp, trang trí và làm mới mọi thứ, loại bỏ những cái xấu, cái cũ kỹ của năm cũ và là khởi đầu để đón năm mới với những điều mới, điều may mắn và đẹp đẽ nhất. Nhà cửa sạch sẽ, tươm tất mang một ý nghĩa cả năm no đủ, đón được nhiều tài lộc, do đó từ lâu việc trang trí nhà ngày Tết đã trở thành một nét đẹp truyền thống của người Việt Nam. Bên cạnh những xu hướng trang trí nhà bằng hoa tươi (đào, mai, cúc, lan, ly…) mâm ngũ quả truyền thống, giỏ quà Tết... thì hiện nay, các đồ trang trí ngày càng phổ biến, đa dạng, tạo nhiều kiểu dáng mới mẻ, độc đáo song không kém phần sang trọng được nhiều người yêu thích, lựa chọn.

Theo đó, xu hướng năm nay, nhiều gia đình lựa chọn kiểu trang trí các tấm kết hình bằng các loại chất liệu mang phong cách dân gian truyền thống gắn kết thủ công lại với nhau như: Đèn lồng, quạt giấy, quạt tre, mẹt tre, nón lá, các mô hình bánh chưng, bánh tét, mành tre, câu đối… để treo tường, cửa nhà, hay bài trí một góc không gian Tết xưa trong nhà. Hầu hết các phụ kiện đều được làm từ các chất liệu gỗ, tre, nứa, giấy tạo cảm giác gần gũi, thân thiện, kết hợp với các sắc xanh, đỏ đặc trưng ngày Tết vừa tạo điểm nhấn bắt mắt, rực rỡ, vừa tái hiện một không gian Tết cổ truyền, đầm ấm, tươi vui, gợi nhắc cho mọi người về những nét đẹp văn hóa của dân tộc. Đơn cử như: Đèn lồng đỏ là biểu tượng của sự phú quý và thịnh vượng; các mô hình bánh chưng, bánh tét là món ăn truyền thống của Tết Việt Nam; câu đối đỏ gửi gắm những lời chúc phúc, an khang, thịnh vượng cho năm mới…

Các giỏ quà dùng để bày tại gia đình hay đi biếu Tết cũng được trang trí với nhiều phong cách.

Dịch vụ làm đồ trang trí nhà dịp Tết ở TP Hạ Long tăng cao bắt đầu từ sau rằm tháng Chạp.

Đã có hơn 4 năm kinh nghiệm làm dịch vụ trang trí nhà dịp Tết, chị Phạm Thu Thảo (phường Hồng Hải, TP Hạ Long), chia sẻ: Làm các tấm kết hình trang trí Tết tuy không khó song đòi hỏi sự khéo léo, tỉ mỉ để cắt, gấp, gắn các phụ kiện với nhau một cách hài hòa đảm bảo tính thẩm mỹ. Văn hóa phương Đông luôn xem màu đỏ là tượng trưng của may mắn, tài lộc nên màu đỏ luôn là sắc màu chủ đạo trong các tấm kết hình, không gian trang trí mà chúng tôi thực hiện. Trung bình giá của các tấm kết hình trang trí đến thiết kế một không gian Tết dao động từ 150.000 đồng - 2.000.000 đồng tùy vào kích cỡ, phụ kiện và yêu cầu của khách hàng.

Thông thường, từ sau rằm đến ngày 23 tháng Chạp, chúng tôi nhận đơn hàng làm dịch vụ trang trí nhà riêng, cơ quan, doanh nghiệp, quán xá, còn sau đó sẽ tập trung làm những giỏ quà biếu Tết. Cũng giống như phong cách trang trí nhà thay đổi từng năm thì những giỏ quà cũng được đầu tư hình thức ngày càng nhiều. Chúng tôi lựa chọn các loại hộp bánh, kẹo, trà… có bao bì cùng tông màu, đặt các loại hộp, chai chất liệu gốm, sứ, tre, nhựa để kết hợp với các phụ kiện hoa giấy, vải, nơ, đính kết xen kẽ đảm bảo đẹp mắt và sang trọng. Tùy theo yêu cầu khách hàng mà các giỏ quà có giá từ 350.000 đồng đến trên 1.000.000 đồng - Chị Thảo cho biết thêm.

Chị Nguyễn Hà Mi (phường Bãi Cháy, TP Hạ Long), chia sẻ: Năm nào gia đình tôi cũng dành thời gian để trang trí nhà cửa dịp Tết. Ngoài hoa đào, hoa mai không thể thiếu, tôi cũng tự đi mua các phụ kiện về cùng các con học theo các video trên mạng để làm các tấm hình trang trí hoặc đi mua sẵn về treo. Tôi thấy không chỉ tại các gia đình, mà các cơ quan, doanh nghiệp, trường học, quán cà phê, nhà hàng, khách sạn cũng đều nắm bắt xu hướng trang trí Tết này khiến mọi người đều thích thú, vừa mang không khí Tết rộn ràng, phấn khởi đến sớm hơn, vừa giúp mọi người có thể thoải mái chụp ảnh lưu giữ hình ảnh đẹp với người thân, bạn bè, đồng nghiệp trước thềm xuân mới.

Những ngày giáp Tết tuy bận rộn song có lẽ người người, nhà nhà đều muốn dành thời gian quây quần bên nhau để cùng dọn dẹp, trang trí tổ ấm của mình. Có thể mỗi người một ý tưởng, phong cách trang trí khác nhau song chắc chắn ai cũng mong muốn tạo không gian màu sắc tươi mới, rực rỡ để đón những điều vui vẻ, hứng khởi, may mắn của năm mới■

Kích hoạt thị trường quà lưu niệm

■ HÀ PHONG

Những nét văn hóa đặc trưng luôn có sức hấp dẫn với du khách, nhất là khách quốc tế. Du lịch văn hóa từ lâu được xác định là một trong những mũi nhọn nhằm biến các sáng tạo văn hóa Việt thành hàng hóa trong du lịch. Để du lịch văn hóa phát triển thì vai trò của quà tặng, quà lưu niệm cho du khách tại các điểm đến rất quan trọng.

Đồ lưu niệm điêu khắc than đá và nhiều món quà lưu niệm mang đặc trưng Quảng Ninh vẫn còn nhiều khó khăn trong sản xuất, tiêu thụ.

Tôi từng được nhiều người bạn thích đi du lịch hoặc làm lữ hành chuyên nghiệp kể về nhiều món quà lưu niệm rất ấn tượng khi tới các điểm đến như: Biểu tượng cột cờ, con tàu vươn khơi ở Khu du lịch quốc gia mũi Cà Mau hay hình con cua, con ốc len, cá thòi lòi... được làm từ gỗ của du lịch Cà Mau. Hay đó là hình tượng "Bé Sen" độc đáo của du lịch Đồng Tháp. Đó là những món quà lưu niệm độc đáo không chỉ hấp dẫn du khách trong nước mà còn cả du khách quốc tế.

Du khách từng đi tham quan nhiều địa phương ở Việt Nam, rất ấn tượng với các món quà mang tính biểu tượng đặc trưng vùng miền như: Lụa, áo lụa Hà Đông, gốm Bát Tràng (Hà Nội), tranh dân gian Đông Hồ khi tới thăm làng tranh ở Thuận Thành (Bắc Ninh), áo dài hoặc nón lá Huế nổi tiếng ở làng Dạ Lê, Phú Cam, Đốc Sơ, Triều Tây, Kim Long...

Theo đánh giá của các chuyên gia, phát triển sản phẩm lưu niệm, quà tặng theo hướng gắn với bản sắc văn hóa là rất cần thiết để tạo nét riêng, định vị điểm đến cho du lịch từng địa phương và cả quốc gia. Bởi sau mỗi chuyến đi, bất cứ du khách nào đều mong muốn tìm được món quà lưu niệm đẹp, ý nghĩa về lưu niệm hoặc quà cho bạn bè, người thân. Đó là tâm lý chung của tất cả du khách đặc biệt du khách quốc tế.

Ông Nguyễn Thế Huệ, Chủ tịch Hiệp hội Du lịch tỉnh Quảng Ninh đánh giá: Sản phẩm lưu niệm được xem là mặt hàng "xuất khẩu tại chỗ", bởi được bán ngay ở trong nước. Khách du lịch quốc tế chọn mua và mang về sau chuyến du lịch, giữ lại làm kỷ niệm hoặc tặng người thân, bạn bè, tức là sản phẩm đã được ra khỏi biên giới, là vật dụng gợi nhớ về một hành trình, trải nghiệm.

Có thể thấy, đón đầu xu hướng này, các doanh nghiệp cũng tập trung phát triển được nhiều sản phẩm lưu niệm mang đặc trưng riêng, có sức hút lớn. Các địa phương cũng luôn định hướng và phát triển cho mình một thương hiệu quà tặng riêng. Với Quảng Ninh, các món quà tặng đặc trưng cũng được quan tâm. Nổi bật như đồ mỹ nghệ làm từ than đá, sản phẩm ngọc trai Hạ Long, Vân Đồn…

Ở một số địa phương, du lịch được quan tâm cũng có một số sản phẩm mới mẻ đáng chú ý. Gần đây, Bình Liêu có mô hình nhỏ bằng tre mây đàn tính và các nhạc cụ dân tộc; Cô Tô phát triển các sản phẩm móc khóa, túi xách, cốc, hộp gỗ… in hình cảnh đẹp đặc trưng. Đáng chú ý và có sức hút là: Các sản phẩm OCOP mây tre đan của làng nghề ngư cụ Nam Hòa (Quảng Yên); tượng, con giống bằng gốm sứ Đông Triều hay các sản phẩm mỹ nghệ than đá Quyết Bình ở TP Hạ Long. Đây là những sản phẩm đẹp, mang đặc trưng vùng đất, có giá trị và sức hấp dẫn lớn. Trong đó, nhiều sản phẩm ngoài làm quà tặng còn là yếu tố thu hút hay hấp dẫn doanh nghiệp đưa khách quốc tế ghé thăm.

Tuy nhiên trên thực tế, tham quan các khu, điểm du lịch trong tỉnh, du khách đều có chung một ý kiến đó là sản phẩm, quà tặng lưu niệm còn đơn điệu, mẫu mã thiếu hấp dẫn. Phần nhiều là sản phẩm nhập từ tỉnh ngoài về. Trong khi đó, có một lượng lớn còn các sản phẩm đồ lưu niệm chủ yếu là vòng tay, sáo trúc và nhiều món quà có xuất xứ… từ Trung Quốc.

Trong khi đó, các sản phẩm lưu niệm mang nét đặc trưng đều gặp nhiều khó khăn nhất định. Với ngọc trai thì giá thành hơi đắt, chỉ dành cho phân khúc thị trường quà lưu niệm cao cấp; còn sản phẩm lưu niệm đồ mỹ nghệ làm từ than đá thì gặp nhiều khó khăn trong tìm nguyên liệu sản xuất, xuất hóa đơn bán hàng; mặt hàng tranh, ảnh điện phong cảnh Vịnh Hạ Long lại cồng kềnh, dễ vỡ, khó di chuyển; gốm mỹ nghệ Quang Vinh thì chỉ sản xuất xuất khẩu, ít dành cho thị trường trong nước… Như vậy, đồ lưu niệm cho khách du lịch ở Hạ Long hiện vẫn chưa thực sự được phát huy.

Theo thống kê của ngành du lịch, nguồn thu từ mua sắm quà tặng ở các quốc gia phát triển du lịch chiếm gần 50% doanh thu. Con số này ở Việt Nam là khoảng 15-18%. Điều này cho thấy, tầm quan trọng trong kích hoạt thị trường quà tặng tại các trung tâm du lịch lớn. Vì thế, làm thế nào để tăng bản sắc văn hóa địa phương trong mỗi sản phẩm, đánh trúng được thị hiếu của du khách cả trong và ngoài nước vẫn là bài toán khó, chưa có lời giải■

Xuân sớm giữa trùng khơi

■ CHU LINH

Từ ngày 21 đến 25/1/2024, cùng với Vùng 3 Hải quân, đoàn công tác của 29 đoàn với hơn 200 đại biểu đến từ các địa phương, cơ quan, doanh nghiệp, tổ chức, cá nhân, phóng viên báo chí trong cả nước đã tổ chức các hoạt động ý nghĩa thắm tình quân dân tại huyện đảo Cồn Cỏ (Quảng Trị) và huyện đảo Lý Sơn (Quảng Ngãi). Những hồi còi lớn rúc lên, báo hiệu tàu Kiểm ngư 390 rời Cảng 2, TP Đà Nẵng bắt đầu cuộc hành trình dài 47 tiếng với 470 hải lý đến các đảo. Những cánh tay vẫy chào, từng đợt sóng tung trắng xóa. Phía xa kia, Tết đã đến sớm hơn mang theo hơi ấm từ đất liền.

Các chiến sĩ Bộ tư lệnh Vùng 3 Hải quân tạm biệt tàu KN 390 tại quân cảng.

HẢI TRÌNH TRONG SÓNG LỚN

Trong buổi gặp mặt đoàn đại biểu tham gia chuyến đi, Chính ủy, Chuẩn Đô đốc Vùng 3 Hải quân Nguyễn Đăng Tiến xúc động cho biết: Dù bất cứ hoàn cảnh nào, các cán bộ, chiến sĩ hải quân vẫn luôn bám trụ để làm nhiệm vụ, giữ vững sự bình yên biển, đảo thiêng liêng của Tổ quốc và các cán bộ, chiến sĩ ở đảo Cồn Cỏ, Lý Sơn cũng không ngoại lệ.

Theo lịch trình, từ Cảng 2, TP Đà Nẵng, con tàu kiểm ngư KN 390 thực hiện chuyến hải trình xuyên đêm kéo dài 12 giờ đồng hồ để đến đảo Cồn Cỏ. Ngoài các cán bộ, chiến sĩ Vùng 3 Hải quân và phóng viên các cơ quan báo chí còn có 30 đoàn công tác của các cơ quan, ban, ngành, đơn vị, doanh nghiệp, nghệ sĩ… cùng đi thăm, tặng quà, chúc Tết quân và dân trên đảo. Mỗi người giữ trong mình những tâm tư riêng biệt. Có người lần đầu tham gia chuyến đi, lại có những người đã đi nhiều lần nhưng tựu chung lại, trong mỗi trái tim cháy nồng vẫn là tình yêu xa khơi với non sông, đất nước, khung trời cửa biển quê hương.

Những ngày cuối năm âm lịch, gió mùa cường độ lớn khiến biển động mạnh, sóng lớn, trong đêm con tàu lướt giữa màn mưa mịt mùng. Rạng sáng 23/1/2024, tàu tiếp cận khu vực đảo Cồn Cỏ, hòn đảo anh hùng. Nơi đó có cán bộ, chiến sĩ, quân và dân vẫn ngày đêm bám trụ để giữ vững chủ quyền biển đảo quê hương. Trong những năm kháng chiến chống Mỹ, cùng với Vĩnh Linh lũy thép, đảo Cồn Cỏ đã trở thành đảo tiền tiêu kiên cường và anh dũng, lập nên bao chiến tích. Sóng biển như đang vọng về 2 câu thơ của Bác Hồ: "Cồn Cỏ nở đầy hoa thắng trận/Đánh cho tan tác giặc Huê Kỳ".

Mưa ngày càng nặng hạt, những con sóng cao tới 5-6m, khiến tàu KN 390 chao nghiêng. Dù đã tính đến nhiều phương án, song để đảm bảo an toàn tuyệt đối cho đại biểu, Chính ủy Nguyễn Đăng Tiến đã quyết định chỉ chuyển hàng, quà Tết vào đảo Cồn Cỏ bằng thuyền, ca nô chuyên dụng, việc chúc Tết của đoàn công tác được tổ chức theo phương án trực tuyến ngay trên tàu KN 390.

Nỗi tiếc nuối ngập tràn không chỉ riêng tôi mà của tất cả đại biểu, phóng viên. Những ánh mắt tha thiết vì đã đến rất gần hòn đảo anh hùng nhưng không thể đặt chân lên đảo. Đành lỗi hẹn với cán bộ, chiến sĩ, quân và dân huyện đảo tiền tiêu. Nhiều đại biểu đã lên boong, hướng tình cảm thân thương của mình đến các cán bộ, chiến sĩ đang làm nhiệm vụ nơi đây.

Thay mặt đoàn công tác, lãnh đạo Vùng 3 Hải quân gửi lời chúc mừng năm mới tốt đẹp nhất đến các đồng chí lãnh đạo và các cơ quan, ban ngành của huyện, các lực lượng đang công tác, đóng quân trên huyện đảo cùng toàn thể nhân dân huyện đảo Cồn Cỏ. Đồng thời, bày tỏ mong muốn quân và dân luôn đoàn kết, khắc phục mọi khó khăn, quyết tâm xây dựng huyện đảo ngày càng vững mạnh, hoàn thành thắng lợi các nhiệm vụ được giao, xứng đáng là đảo anh hùng - hòn đảo tiền tiêu của Tổ quốc trên biển Đông. "Do sóng to, gió lớn, tàu trung chuyển không thể tiếp được mạn tàu KN 390, nên đành lỗi hẹn với Cồn Cỏ. Qua buổi phát trực tiếp này, chúc cán bộ, chiến sĩ, quân và dân huyện đảo Cồn Cỏ đón năm mới Giáp Thìn 2024 nhiều thắng lợi; luôn giữ vững niềm tin, tinh thần đoàn kết để giữ vững sự bình yên vùng biển, đảo quê hương" - lời Chính ủy, Chuẩn Đô đốc Vùng 3 Hải quân Nguyễn Đăng Tiến vang lên.

Nhiều phần quà cũng được trao tại điểm chúc Tết trực tuyến trên tàu KN 390 với niềm tin yêu, trân quý gửi tới những cán bộ, chiến sĩ, quân và dân huyện đảo Cồn Cỏ thay cho lời tạm biệt. Những lời ca, tiếng hát của các đại biểu trong đoàn công tác và đội văn nghệ xung kích được chuẩn bị sẵn và gửi tới những người cán bộ, chiến sĩ hải quân đang làm nhiệm vụ thiêng liêng trên đảo.

TỰ HÀO BIỂN ĐẢO QUÊ HƯƠNG

Sáng sớm 24/1/2024, đảo Lý Sơn đón đoàn công tác cũng bằng cơn mưa biển. Neo tàu gần đảo, các thuyền nhỏ lần lượt trung chuyển quà và thành viên đoàn công tác vào bờ. Hơn 50 phóng viên được ưu tiên đưa lên đảo trước làm nhiệm vụ.

Dưới bầu trời Lý Sơn, cơn mưa nặng hạt không làm chùn mỗi bước chân của chúng tôi. Trước khi thăm, tặng quà, chúc Tết cán bộ, chiến sĩ, quân và dân đang làm nhiệm vụ, sinh sống trên huyện đảo, cả đoàn đã dâng hương, hoa tại điểm di tích Đội Hoàng Sa kiêm quản Bắc Hải, kính cẩn nghiêng mình trước anh linh của các anh hùng liệt sĩ tại Nghĩa trang Liệt sĩ huyện Lý Sơn.

Nơi cột cờ sừng sững thể hiện chủ quyền vùng đảo Lý Sơn, đoàn công tác trang trọng tổ chức lễ chào cờ với lời hứa quyết tâm nỗ lực cố gắng hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao; vững chắc tay súng bảo vệ chủ quyền biển, đảo thiêng liêng của Tổ quốc.

Tại Trạm ra đa 550 đảo Lý Sơn, đoàn công tác đã trò chuyện, trao những phần quà Tết mang tình cảm của đất liền gửi tặng cán bộ, chiến sĩ, các lực lượng vũ trang, người dân đang làm nhiệm vụ, sinh sống trên đảo nhân dịp Tết Nguyên đán Giáp Thìn 2024.

Chuẩn Đô đốc Nguyễn Đăng Tiến nhấn mạnh, chuyến thăm, chúc Tết tại huyện đảo Cồn Cỏ, Lý Sơn và tổ chức tuần tiễu, quản lý vùng biển từ Đà Nẵng - Cồn Cỏ, Cồn Cỏ - Lý Sơn, Lý Sơn - Đà Nẵng là hoạt động lớn, có ý nghĩa chính trị - xã hội sâu sắc, khơi dậy tình cảm, nhận thức, trách nhiệm của các tỉnh, thành phố, cơ quan, ban, ngành và các tầng lớp nhân dân trong việc giữ gìn chủ quyền biển đảo thiêng liêng của Tổ quốc, thực hiện có hiệu quả chiến lược phát triển kinh tế - xã hội quốc phòng - an ninh của đất nước. Đồng thời, khẳng định sự toàn vẹn chủ quyền quốc gia trên biển đảo và đẩy mạnh công tác xã hội hóa, huy động mọi nguồn lực cho biển, đảo, thúc đẩy các địa phương trong cả nước cùng hướng về biển, đảo của Tổ quốc.

GẶP ĐỒNG HƯƠNG QUẢNG NINH

Trong chuyến thăm đảo Lý Sơn, tôi bất ngờ gặp một đồng hương Quảng Ninh đó là Trung úy Nguyễn Trung Đức, Trạm phó Trạm Radar 550. Đức quê ở phường Mông Dương (TP Cẩm Phả), được điều động về làm nhiệm vụ tại đảo Lý Sơn từ tháng 8/2023. Chàng sĩ quan trẻ sinh năm 1995 có chút hồi hộp xen lẫn vinh dự tự hào. Tuyệt đối tuân theo phân công của tổ chức, Đức mang theo tinh thần "Kỷ luật và đồng tâm" của Vùng mỏ anh hùng ra với vùng đảo miền Trung sóng gió. Anh cười tươi khi tôi hỏi về kế hoạch đón Tết năm nay. "Em sẽ trực tại Trạm, cùng anh em gói bánh chưng, trang trí cành đào. Nhớ gia đình và nhớ cả những tầng than quê hương nhưng nơi đây có anh em đồng đội, bà con thân tình nên cũng ấm áp chị ạ!".

Biển trời miền Trung có lẽ cũng khiến người trai trẻ chạnh lòng khi nghĩ về vùng vịnh trập trùng đá vôi nơi rồng hạ, nhưng trên tất cả, tình yêu Tổ quốc và ý chí quyết tâm đã níu chân Trung Đức ở lại với Lý Sơn, nguyện đem hết sức học tập, chiến đấu và công tác, xứng đáng với sự hy sinh to lớn của các thế hệ đi trước…

"Đảo Lý Sơn cũng như Cô Tô, đảo Trần của Quảng Ninh mình, đều là những hòn đảo anh hùng, những cột mốc chủ quyền thiêng liêng của Tổ quốc. Nên dù ở công tác ở nơi đâu, em cũng sẽ tuyệt đối hoàn thành nhiệm vụ, chắc tay súng bảo vệ từng tấc đất quê hương". - Đức chia sẻ.

Tạm biệt Trung úy Nguyễn Trung Đức cùng quân, dân trên đảo Lý Sơn, tôi cùng đoàn công tác ra về khi bầu trời hửng nắng. Những ánh mắt lưu luyến, cái bắt tay bịn rịn của kẻ ở, người đi khiến không khí như trùng xuống nhưng không đâu đó vẫn là những lời chúc, nụ cười rạng rỡ và lời hẹn ngày gặp lại.

Rạng sáng 25/1/2024, tàu KN 390 cập cảng Đà Nẵng, kết thúc sứ mệnh thiêng liêng. Hành trình gần 500 hải lý đã khép lại, nhưng cũng làm gắn bó hơn mối quan hệ đoàn kết, keo sơn giữa hậu phương với tiền tuyến; giữa đảng bộ, chính quyền, quân và dân các tỉnh miền Trung, các cơ quan báo, đài Trung ương, địa phương với bộ đội hải quân, quân, nhân dân huyện đảo Lý Sơn, Cồn Cỏ. Tiếng còi tàu vang lên trong nắng xuân ngời; ngoài khơi xa, sắc hoa đào đã thắm nồng nơi trời xanh sóng biếc■

Những món hàng Tết được vận chuyển bằng ca nô gửi tới quân và dân đảo Cồn Cỏ.

Trung úy Nguyễn Trung Đức sẽ có lần đầu tiên đón Tết tại trạm Radar 550 trên đảo Lý Sơn.

Du xuân "trốn Tết"...

■ HÀ PHONG

Tết là dịp để chúng ta quay về với cội nguồn, với quê hương, với ông bà cha mẹ. Thế nhưng, trong khoảng 4, 5 năm trở lại đây, xu hướng du lịch Tết ở trong nước và nước ngoài ngày càng trở nên phổ biến trong các gia đình trẻ, hiện đại.

Sapa là một trong những điểm đến du khách chọn đi du lịch dịp Tết.

TOUR DU LỊCH NƯỚC NGOÀI TĂNG

Đã thành thông lệ, những năm gần đây, cứ đến dịp Tết Nguyên đán thì gia đình chị Tô Thị Minh Tâm (TP Cẩm Phả) lại xách vali đi du lịch một địa điểm nào đó sau một năm làm việc vất vả và nỗ lực tiết kiệm một khoản tiền. Khi thì gia đình chị đi Sa Pa, Đà Nẵng, TP Hồ Chí Minh. Gần đây các tour du lịch Châu Á, đặc biệt đi Trung Quốc và các nước Đông Nam Á rẻ, chị Tâm cùng cả gia đình đang tính phương án du xuân đi Indonexia, Thái Lan... Chị Tâm quan niệm: Cả một năm cứ vùi đầu trong công việc, không có thời gian đưa con, cháu đi chơi nên tôi muốn dịp Tết cả nhà sẽ đi du lịch để thư giãn, cũng là thay đổi không khí để lấy tinh thần làm việc trong năm tới".

Cũng như gia đình chị Tâm, gia đình chị Nguyễn Thị Thu Hương (Khu đô thị Vinhomes, TP Hạ Long) cũng thường xuyên chọn phương án đi du lịch ở nước ngoài trong dịp Tết. Theo chị Hương, công việc cả năm của gia đình quá bận rộn và mệt mỏi. Ông xã bận rộn suốt không có thời gian dành cho gia đình. Vì vậy, việc đi nghỉ Tết ở một nơi xa sẽ giúp các thành viên xả stress, gắn kết với nhau hơn.

Không chỉ hai gia đình trên mà rất nhiều người cũng đồng quan điểm đó, họ cảm thấy mệt mỏi với kế hoạch chúc Tết, ăn uống suốt những ngày Tết nên đã lên kế hoạch để "trốn" Tết đi chơi xa. Những chuyến du lịch ngắn ngày đến nhiều địa điểm trong nước được du khách lựa chọn phổ biến như Hạ Long (Quảng Ninh), Sapa (Lào Cai), Đà Nẵng, TP Hồ Chí Minh. Người phương Bắc muốn ngắm mai vàng phương Nam, người trong Nam lại muốn ngắm đào hồng khoe sắc, thưởng thức cái lạnh ngày Tết. Đi đến địa điểm mới để có thể tận hưởng không khí xuân trên khắp mọi miền cũng là điều đặc sắc mà chuyến du lịch ngày Tết đem lại.

Xu hướng đi du lịch ở nước ngoài vào dịp Tết trước đây xuất phát từ những gia đình có điều kiện kinh tế, nay đã phổ biến đối với người dân đô thị, bởi tâm lý đón Tết cổ truyền đã dần thay đổi và giá tour du lịch không còn đắt đỏ như trước. Tìm hiểu qua các công ty du lịch cho thấy, trong những năm gần đây, số lượng khách đặt các tour du lịch ở nước ngoài trong dịp Tết Nguyên đán thường tăng khá cao.

"Số khách đặt tour du lịch ở nước ngoài đã bắt đầu xuất hiện và tăng dần trong khoảng 4-5 năm trở lại đây vào dịp Tết Nguyên đán. Lượng khách đăng ký tour du lịch dịp Tết Nguyên đán ở nước ngoài năm nay cao hơn so với những năm trước, tăng khoảng 25% so với năm ngoái, đặc biệt là các tour đi Thái Lan đang được ưu đãi giá rất rẻ và các tour đi các nước Đông Nam Á khác" - ông Trần Đăng An, Giám đốc Halotour (TP Hạ Long) chia sẻ.

Không ít gia đình chọn cho con du xuân các làng hoa ở các xã Quảng La, thị trấn Trới (TP Hạ Long).

ĐỂ CÓ CHUYẾN DU XUÂN VUI

Trước trào lưu mới, có những luồng ý kiến lo lắng người dân sẽ dần quên mất những ý nghĩa thiêng liêng sâu xa, những giá trị tinh thần của ngày Tết gói lại trong chữ "Lễ" ngày xưa. Ngày Tết sum vầy, đoàn viên sum họp có phải chăng sẽ chỉ còn trong miền kí ức nếu như trào lưu này phát triển đủ mạnh và nở rộ?. Trong khi đó việc du xuân để nghỉ ngơi, tái tạo sức lao động cũng là một ý tưởng hay và có những lý do rất hợp lý của nhiều gia đình.

Nhớ dịp về thăm quê ngoại ở huyện Vũ Thư (Thái Bình), tôi được nghe ông bác họ Đinh Văn Phúc (làng Cự Lâm, Vũ Thư, Thái Bình) chia sẻ, nhà có 6 đứa con, nhưng ai cũng làm ăn xa từ Sơn La, đến Hà Nội rồi Ninh Bình. Tết nào bà cũng mong các con về cho vui vẻ, cho có không khí gia đình. Nhưng mấy năm gần đây, nhiều gia đình con cái của ông bà toàn bảo là không về quê ăn Tết được vì phải đưa cháu đi chơi, đi du lịch thư giãn. Ông bà thì già cả rồi, tết nhất chẳng mong gì hơn, chỉ mong con cháu về rồi sum họp.

Có lẽ ngày Tết truyền thống, cả nhà sum họp cùng gói bánh chưng từ 27, 28 Tết, cùng quây quần bên mâm cơm tất niên theo nếp xưa sẽ ít hiện diện hơn bên mỗi nếp nhà. Với nhiều bạn trẻ Tết là mệt, Tết là bận nên phương án du lịch được nhiều người lựa chọn. Nhưng liệu trong vòng xoáy hiện đại thì những giá trị truyền thống được lưu giữ ngàn đời liệu có dần mai một?

Mỗi khi năm hết Tết đến, dù làm bất cứ nghề gì, bất cứ nơi đâu, kể cả người xa xứ cũng mong được về quê ăn Tết, để được sum họp dưới mái ấm gia đình, được nhìn lại ngôi nhà nơi mình được sinh ra, nhìn lại nơi tuổi thơ của mình đã đi qua với bao kỷ niệm đầy ắp yêu thương, được khấn vái, được thắp nén hương thơm trước ngôi mộ tổ tiên và của những người thân đã khuất, được gặp bạn bè thời thơ ấu, được chúc phúc nhau... Bởi vậy mà có người cho rằng du lịch trong dịp Tết thật là uổng phí.

Hai luồng quan điểm ý kiến trên đều đúng ở một góc độ nào đó. Tết "xưa" hay Tết "nay" đều là thời điểm được mong đợi nhất trong năm. Con người đều hân hoan trong khoảnh khắc đất trời hòa làm một. Nếu lựa chọn cùng gia đình quây quần đón một năm mới, chúng ta sẽ được rất nhiều. Cảm giác đầm ấm bên gia đình, niềm vui sum họp của những người thân trong gia đình mới mãi lưu lại trong tâm trí chúng ta.

Về quê, vui Tết, đón xuân cùng họ hàng cũng là lựa chọn khá phổ biến của nhiều gia đình trẻ.

Tết không chỉ là khoảng thời gian nghỉ ngơi sau một năm dài vật lộn với gánh nặng mưu sinh mà còn là giây phút tìm về nơi bình yên và quây quần bên cạnh người thân. Trong không khí nhộn nhịp ấy, cả gia đình luôn tíu tít chuyện trò cùng nhau. Nhịp sống hiện đại cho con người nhiều thứ, từ cuộc sống đủ đầy đến những chuyến du lịch xa nhưng cũng lấy đi không ít điều giá trị. Một trong những thứ bị "đánh cắp", ấy chính là cơ hội bên cạnh gia đình.

Đã có khoảnh khắc nào mỗi chúng ta sống chậm hơn để cùng suy ngẫm, vì nhịp sống hiện đại mà ta đã bỏ qua bao nhiêu phút giây quây quần bên gia đình người thân. "Con chúc ông bà sống lâu trăm tuổi, mạnh khỏe an khang. Năm mới nào cũng được ông bà mừng tuổi" Câu chúc ngây thơ của con trẻ có làm người lớn suy ngẫm lại.

Liệu thời gian quân quần cùng những người cao tuổi trong gia đình còn được bao lâu? Buồn vui cả năm cũng cho qua hết, sự giận hờn trong lòng cũng tan biến theo tiếng cười giòn giã cùng người thân suốt 3 ngày Tết. Tết là để trở về, về bên gia đình, về bên giá trị truyền thống đã thành bản sắc ngàn đời của người Việt.

Nhưng du lịch Tết cũng là khoảng thời gian thư giãn để ta lấy lại năng lượng sau 1 năm lao động vất vả. Nhiều gia đình để cân bằng giữa việc lưu giữ những giá trị ngày Tết và tận hưởng ngày nghỉ Tết đã lựa chọn phương án du lịch vào ngày mùng 1, mùng 2 Tết đến hết kỳ nghỉ lễ. Thời gian trước Tết, họ vẫn sắp xếp thời gian lo chuẩn bị sắm Tết, chúc Tết gia đình, người thân, quây quần bên mâm cơm chiều cuối năm, nhang khói đêm giao thừa cầu chúc một năm mới bình an may mắn. Sau Tết sẽ là thời gian cho việc nghỉ ngơi thư giãn tận hưởng những chuyến du lịch thú vị.

Cuộc sống dù có hiện đại, nhịp sống dù có nhanh hơn thì việc cân bằng giữa truyền thống và hiện đại vẫn là phương án hài hòa nhất để mỗi chúng ta vẫn được sống trong không khí Tết cổ truyền và tận hưởng kì nghỉ lễ đầy hấp dẫn ở phía trước■

TP Hạ Long có nhiều điểm tham quan, du xuân để níu chân du khách.

Du khách thưởng thức show diễn do chính những người nông dân địa phương biểu diễn.

Vợ chồng ông Matthew McFarlane đạp xe khám phá làng quê Yên Đức...

...và ấn tượng với cảnh bà con gieo cấy lúa vụ xuân.

Trải nghiệm cho khách nước ngoài tại làng quê Yên Đức

■ **ĐÀO LINH**

Về TX Đông Triều những ngày xuân, tham gia vào tour du lịch làng quê Yên Đức do Công ty CP Du thuyền Đông Dương tổ chức, hai vị khách đến từ nước Anh xa xôi là vợ chồng ông Matthew McFarlane và bà Helen McFarlane đã có những trải nghiệm - như chia sẻ của họ là "không thể nào quên".

Hai vợ chồng du khách người Anh ghé thăm và trò chuyện với gia đình một người dân Yên Đức.

Du khách trải nghiệm gói bánh chưng.

Hào hứng khoe thành quả.

Hai vợ chồng ông Matthew McFarlane tìm hiểu về gia phả một dòng họ được lưu giữ trong căn nhà cổ tại xã Yên Đức.

Cùng ghi lại những kỷ niệm đáng nhớ với người dân địa phương.

■ Toà soạn: **Tầng 2, Liên cơ quan số 4, phường Hồng Hà, TP Hạ Long, tỉnh Quảng Ninh** ■ Điện thoại: **(0203) 3835806-3834371-3834364** ■ Fax: **0203.3835623** ■ Email: **bientapbaohalong@gmail.com** ■ Báo điện tử: **https://baoquangninh.vn**
■ **Giám đốc, Tổng Biên tập: Mai Vũ Tuấn** ■ **Trình bày: Hải Quân** ■ **Chế bản điện tử tại Trung tâm Truyền thông tỉnh Quảng Ninh** ■ **In tại Công ty TNHH MTV In Quảng Ninh**
■ **Giấy phép xuất bản 349/GP-BTTTT ngày 23/8/2019 của Bộ Thông tin và Truyền thông** ■ **Khổ 27x42cm - 12 trang** ■ **Giá: 3.000 đồng**